

	pag.
INTRODUCERE	
MESAJUL PREȘEDINTELUI	3
COMITETUL NAȚIONAL DE CONDUCERE VĂ INFORMEAZĂ	
EXTRAS DIN RAPORTUL LA CEL DE AL IV-LEA CONGRES AL UNPRL;	5
HOTĂRÂREA ADOPTATĂ DE CONGRES ȘI PLANURILE DE ACTIVITATE PE 2003;	11
COMUNICATUL DE PRESĂ EMIS DE CNC.	14
NOUȚĂȚI UPLR	
ADUNAREA GENERALĂ A UPLR ȘI ȘEDINȚA CONSILIULUI DE CONDUCERE	16
RUBRICA PRACTICIANULUI	
LICHIDAREA VOLUNTARĂ A SOCIETĂȚILOR BANCARE – PARTICULARITĂȚI ȘI DEOSEBIRI FAȚĂ DE FALIMENTUL BANCAR	18
RUBRICA ANALISTULUI	
EFECTELE DESCHIDERII PROCEDURII REORGANIZĂRII JUDICIARE ȘI FALIMENTULUI;	21
ÎNCHIDEREA PROCEDURII DE REORGANIZARE JUDICIARĂ SAU DE FALIMENT	23
OPINIA SPECIALISTULUI	
REGIMUL FISCAL AL COMERCIANȚILOR SUPUȘI PROCEDURII LICHIDĂRII JUDICIARE ȘI FALIMENTULUI	26
INFORMAȚII	
DATE STATISTICE PRIVIND UNIUNEA	31

Editor

Mihai Dimonie,

Director executiv

Alexandru Frumosu,

Consilier științific

conf. dr. Radu Bufan

Colegiul de redacție

**Adina Apostol,
Adrian Ciochirdel**

DTP & tipar realizat la

GRUPUL DE PRESĂ ROMÂNIA

E-mail: rps@b.astral.ro

Secretariat general al UNPRL

Bd. Octavian Goga nr. 2, sector 3

București

Tel.: 021-326.11.01,

fax: 021-326.11.02

E-mail: unpri@fx.ro

ISSN: 1583-2368

- Editorul așteaptă de la cititori articole, opinii și propuneri bine argumentate privind orice problemă de contabilitate, evaluare, legislație, marketing, management și alte domenii adiacente.
- Întrucât toate materialele care apar în revistă se prelucrează, în redacție, pe computer, rugăm pe cei care redactează articolele să le trimită pe suport magnetic.
- Opiniile exprimate în articolele publicate în revistă, precum și responsabilitatea științifică și juridică privind conținutul acestora aparțin în exclusivitate autorilor.
- Toate drepturile asupra acestei publicații sunt rezervate UNPRL.

Coperta 1:

Clădirea Băncii Naționale a României

Coperta 4:

Farul Genovez –Constanța

Cuvântul președintelui

Dragi colegi,

Congresul UNPRL din 28 martie 2003 este de acum o filă din istoria noastră profesională.

Personal consider că a fost cel mai reușit Congres în primul rând datorită modului profesionist și responsabil de abordare a problemelor reale ale breslei noastre de către reprezentanții desemnați de Dvs. să vă reprezinte opiniile în cadrul lucrărilor.

Dați-mi voie să enumăr câteva dintre problemele abordate de reprezentanții Dvs. în plenul Congresului:

- Imaginea lichidatorului și a activității sale așa cum este reflectată în mass-media, și care are încă unele conotații negative;
- Organizarea de conferințe de presă periodice atât la nivel central cât și la nivelul filialelor pentru ameliorarea comunicării cu mass-media;
- Organizarea unor programe de instruire continuă la nivelul filialelor inclusiv cu sprijinul Uniunii;
- Găsirea unei alternative la denumirea de “lichidator” (care din păcate continuă să sugereze o conotație negativă) dar și la cea de “practician” (care se pare că nu reflectă expertiza specifică a activității);
- Modificarea prevederilor OG 79/1999 aprobată prin Legea 505/2002, în sensul acordării dreptului actualilor membrii ai CNC de a candida la alegerile viitoare pentru încă un mandat consecutiv în vederea asigurării unui minim de continuitate a activității Uniunii, ceea ce este valabil și la nivelul filialelor;
- Onorariul minim decent, veșnica problemă, deși se pare că unele filiale constată o ameliorare a acestei probleme; tratamentul acordat în acest sens executorilor judecătorești ar putea fi un model de urmat;
- Problema lipsei de celeritate a procedurii de reorganizare și lichidare se constituie într-unul din factorii esențiali de erodare a intereselor creditorilor cu implicații negative și asupra administratorilor și lichidatorilor;
- Promovarea activă a unor propuneri de amendare a Legii 64/1995 inclusiv în sensul ameliorării procedurilor legale care se constituie adeseori în

- obstacole în calea derulării cu celeritate a procedurii;
- Necesitatea unei activități de promovare mai agresivă (în sens pozitiv) a profesiei printr-un “lobby” activ pe lângă autoritățile centrale și locale pentru a câștiga în imagine și credibilitate.
- Utilizarea mai intensă a comunicării electronice între secretariatul general și membrii Uniunii precum și organizarea unui “forum” electronic de discuții între membrii pe diverse probleme profesionale ;
- Organizarea unui CLUB Insol Europe la București cu membrii români ai Insol Europe.
- Ameliorarea comunicării între lichidatori și judecătorii sindici în primul rând la București;
- Statutul privilegiat al unor instituții ale puterii executive care intervin în procedura falimentului alterând caracterul colectiv al acestuia în detrimentul terților creditori și al bunului mers general al procedurii.
- Necesitatea protecției legale și chiar fizice a lichidatorilor care întâmpină uneori obstacole deosebite ridicate de debitori în calea derulării normale a procedurii.

Cele de mai sus reprezintă doar o selecție a subiectelor abordate în plenul Congresului, unele dintre acestea fiind deja pe agenda de lucru a CNC-ului și a Secretariatului General.

As vrea să folosesc această ocazie ca să mulțumesc tuturor invitaților noștri care au acceptat să fie alături de noi la acest Congres și în primul rând celor care au luat cuvântul și pe care doresc să-i enumăr în ordinea în care s-au adresat Congresului:

- Dl. Ioan GEORGIU, Președintele Tribunalului Cluj;
- Dna. Nicoleta TANDAREANU, Judecător Inspector, Curtea de Apel Craiova;
- Dl. Iulian DRAGOMIR, Vice-Președinte, Tribunalul Municipiului București;
- Dl. Mihai BOJINCA, Co-Președinte ANEVAR
- Dna. Felicia Ana ZAROJANU, Director General școala Română de Afaceri (CCIR);
- Dl. Mircea URSACHE, Vice-Președinte AVAB;

Nu pot să nu remarc cu tristețe că unele din instituțiile pe care le doream foarte mult să fie alături de noi nu ne-au onorat

+

cyanmagenta**black**

cu prezența și mă refer aici la Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor Publice, Banca Națională a României, Ministerul de Interne și nu în ultimul rând Secția Judecători Sindici de pe lângă Tribunalul Municipiului București.

Cu aceeași tristețe am constatat și lipsa de interes a mass-mediei de specialitate care din păcate nu a înțeles se pare rolul economic pozitiv al activității de lichidare. Trebuie însă să accept că aceasta este și problema noastră ca “emitenți” de mesaje adecvate către mass-media. Cu atât mai mult mulțumim reprezentanților presei care ne-au onorat cu prezența și celor care au preluat o parte din mesajele noastre și le-au făcut publice.

În altă ordine de idei nu pot să nu remarc că în aceasta perioada Ministerul Justiției a pregătit un set de amendamente ale Legii 64/1995 (cu toate modificările ulterioare) în care s-au preluat și o parte din propunerile UNPRL și care se regăsesc în aproape toate obiectivele pe care și le-a propus inițiatorul respectiv:

- Accelerarea și simplificarea procedurii reorganizării judiciare și a falimentului
- Crearea unui echilibru între procedura reorganizării judiciare și procedura falimentului, în sensul eliminării barierelor la ieșirea de pe piață a agenților economici
- Eliminarea procedurilor de executare silită individuală care se derulează în paralel, afectând procedura reorganizării judiciare și a falimentului
- Întărirea controlului asupra activității administratorilor și a lichidatorilor

Consider că deși nu toate propunerile noastre au fost preluate în proiectul de amendamente totuși Ministerul Justiției a făcut un mare pas înainte în direcția construirii unui cadru legal mai clar și mai fluid de derulare a procedurii, o parte din măsurile propuse venind și în întâmpinarea solicitărilor exprimate de comunitatea oamenilor de afaceri, investitorii străini și organismele internaționale.

În mod cert unele dintre aceste propuneri sunt deosebit de importante pentru UNPRL pentru că inițiatorul, Ministerul Justiției, a ales această cale și pentru a modifica sau completa unele prevederi ale Legii 505/2002 de aprobare a OG 79/1999 care în esență sunt următoarele:

- Remunerația administratorului și a lichidatorului să fie stabilită în conformitate cu criteriile aprobate prin Hotărârea Guvernului;
- Administratorii sau lichidatorii vor beneficia de concursul forțelor de ordine ca și executorii judecătorești;
- Persoanele atestate ca administratori și lichidatori în statele membre ale Uniunii Europene să poată exercita în România profesia de practician în reorganizare și lichidare.

De remarcat și că proiectul Ministerului Justiției preia integral textul aprobat prin Legea 82/2003 cu privire la incriminarea bancrutei frauduloase, gestiunii frauduloase și

delapidării săvârșite de administratori și lichidatori cu precizarea că pedepsele pentru ultimele două infracțiuni sunt mai mari în raport cu cele prevăzute în Codul Penal.

Primele mele reacții la cold?

În ceea ce privește stabilirea remunerației pe cale administrativă pentru niște agenți economici privați, așa cum sunt toți membrii UNPRL, mi se pare cel puțin un exces inacceptabil.

Dacă statul dorește eventual să se implice pe cale “naturală” în respect pentru regulile jocului care se numește economie de piață, atunci are o singură cale și anume în calitatea sa de creditor, atunci când este cazul, din interiorul procedurii de faliment. Bani fiind ai creditorilor NU ai statului, chiar dacă de multe ori “statul-creditor” “bagă” în faliment “statul-acționar”, mi se pare normal să lăsăm tot creditorii să decidă cât merită să fie remunerat administratorul sau lichidatorul. Dacă remunerația este prea mare sau prea mică în raport cu performanța, toți creditorii pot decide schimbarea administratorului sau lichidatorului ori poate chiar premierea lui suplimentară pentru performanțe deosebite. Pur și simplu acesta este mecanismul care conferă normalitate.

Salut în schimb inițiativa Ministrului Justiției de a se acorda prin lege membrilor UNPRL protecția forțelor de ordine în exercitarea mandatului lor.

Doresc să vă informez că Ministerul de Interne prin semnătura Dlui. Comisar de Poliție Aurel Milescu, șeful Direcției Poliției Economico-financiare din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române confirmă “disponibilitatea poliției de a vă asigura sprijinul în cazurile în care aplicarea procedurii falimentului sub controlul judecătoresc este obstrucționată”. Mulțumesc în numele UNPRL Ministerului de Interne pentru acest mesaj.

În ceea ce privește “deschiderea porților” României pentru practicienii din statele membre ale Uniunii Europene nu putem decât să acceptăm că este o măsură normală în contextul dorinței României de a face parte din marea familie europeană. Este însă datoria autorităților române ca practicienii membrii UNPRL să se bucure de un tratament egal și nediscriminatoriu în aceeași măsură. Bineînțeles că piața va decide în funcție de performanță cine va avea de câștigat sau de pierdut din această competiție. Eu personal sunt încrezător că atât timp cât competiția se va duce între **practicieni – Practicanți** și nu între **practicieni – Investitori**, membrii UNPRL vor putea face față cu succes concurenței.

Pentru că următorul număr al revistei noastre va apare abia în septembrie, vă urez de pe acum o vacanță de vară de neuitat!

Cu prietenie,

Emilian Radu
Președinte UNPRL

EXTRAS DIN RAPORTUL LA CEL DE-AL IV-LEA CONGRES AL UNPRL PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ ÎN ANUL 2002 DE CĂTRE COMITETUL NAȚIONAL DE CONDUCERE ȘI COMITETELE DE CONDUCERE ALE FILIALELOR UNIUNII

Raportul prezentat de către președintele Uniunii la cel de-al IV-lea Congres al UNPRL a fost structurat în principal pe următoarele capitole: membrii Uniunii, activitatea Comitetului național de conducere și deciziile acestuia, realizarea prevederilor planului de activitate al CNC pe 2002, comunicarea cu instituții ale statului, comunicarea cu filialele și membrii Uniunii, activitatea filialelor Uniunii, activitatea Secretariatului general al UNPRL, situația economico-financiară a Uniunii și patrimoniul UNPRL.

La sfârșitul anului 2002, conform Tabloului de evidență publicat în Monitorul Oficial al României, Uniunea avea 1433 de membri, dintre care:

- persoane fizice române (compatibile) – Secțiunea I: 843
- persoane juridice române - Secțiunea II: 230
- persoane incompatibile - Secțiunea V: 360

În raport cu numărul membrilor existent la sfârșitul anului 1999 creșterea este de peste 2 ori.

În anul 2002 au fost primiți 292 de noi membri, dintre care 195 persoane fizice și 97 persoane juridice. Numărul celor radiați din Tabloul Uniunii pentru neplata cotizației sau neîndeplinirea obligației de asigurare profesională a fost de 59 de membri, dintre care 47 persoane fizice și 12 persoane juridice. Numărul acestora ar fi fost mai mare dacă nu ar fi avut loc o acțiune preventivă de atenționare, atât la nivelul filialelor cât și la cel al Secretariatului general.

În baza Tabloului Uniunii publicat la începutul anului 2003, structura membrilor persoane fizice, stabilită pe criteriul profesiei de bază, era următoarea: 716 economiști (59,5%), 279 ingineri (23,2%), 208 avocați și juriști (17,3%), comparabilă cu cea din anul precedent. Se constată o creștere a numărului de membri cu vârsta între 35 și 50 de ani și o scădere a celor de peste 50 de ani.

În anul 2002 Comitetul național de conducere și-a desfășurat în continuare activitatea având în componență aceiași 11 membri titulari, fără a se apela la nici unul dintre cei 3 membri supleanți existenți.

În intervalul analizat Comitetul național de conducere s-a întrunit cu regularitate, luând în discuție probleme ale activității curente, dar și cu caracter normativ.

Decizii adoptate

Astfel, au fost analizate și adoptate decizii cu privire la următoarele probleme:

- Organizarea Congresului Uniunii, inclusiv analiza-rea și aprobarea documentele supuse dezbaterilor;
- Redactarea, potrivit rezoluției Congresului al III-lea al UNPRL, a scrisorii deschise către autoritățile statului în legătură cu ingerințele unor instituții publice sau de interes public în activitatea profesiilor libere de administrator judiciar și lichidator, cu referire concretă la unele prevederi ale unor acte normative (O.U.G. nr. 138/2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 83/1998 privind procedura falimentului băncilor; Legea nr. 409/2001 pentru aprobarea O.U.G. nr. 51/1998 privind unele măsuri premergătoare privatizării băncilor; Legea nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării; O.G. nr. 38/2002 pentru modificarea Legii nr. 64/1995, republicată, privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului).
- Aprobarea modificărilor și completărilor la

Tabloul Uniunii în concordanță cu deciziile adoptate în legătură cu schimbarea situațiilor de compatibilitate, primirea de noi membri sau aplicarea de sancțiuni;

- Analizarea și soluționarea unor contestații și sesizări, în principal în legătură cu înscrierile în evidența Uniunii, dar și cu privire la activitatea unor membri ai Uniunii;
- Informarea tribunalelor, curților de apel și a Oficiului Registrului Comerțului cu privire la modificările din Tabloul de evidență a Uniunii;
- Aprobarea programului de desfășurare și a materialelor supuse discuțiilor la întâlnirea cu președinții comitetelor de conducere ale filialelor județene și a municipiului București

- Aprobarea programului de pregătire și desfășurare a examenului de dobândire a calității de practician în reorganizare și lichidare, precum și actualizarea tematicii și bibliografiei potrivit ultimelor modificări legislative;
- Adoptarea unor precizări cu privire la evaluarea activității practice economice sau juridice de minimum 5 ani a candidaților la examen;
- Analizarea proiectului pentru realizarea Centrului de studii în insolvență pentru Europa centrală și de sud-est precum și a cererii pentru proiectul de finanțare a dotării și logisticii primului an de funcționare a Centrului (extensie a primului proiect) cu finanțare preponderentă a Uniunii Europene și parțială a UNPRL. Din păcate Autoritatea Contractantă nu a avizat favorabil proiectul și ca atare nici extensia lui nu a mai putut fi proiectată;
- Aprobarea procedurii de verificare prin sondaj a rezultatelor activității și a îndeplinirii obligațiilor membrilor Uniunii, precum și programul de verificare inițiat la nivelul filialelor;
- Adoptarea unei proceduri de analizare a abaterilor disciplinare și aplicarea sancțiunilor de către Consiliul superior de disciplină, cu implicarea directă a consiliilor de disciplină ale filialelor;
- Aprobarea Nomenclatorului arhivistic al Uniunii, confirmat de către Arhivele Naționale și difuzat filialelor pentru adaptare la condițiile concrete ale acestora și aplicare;
- Aprobarea editării publicației “PHOENIX – revista de insolvență” cu o primă apariție pilot și ulterior cu apariții trimestriale;
- Aprobarea constituirii filialelor Suceava și Arad, ajungându-se la sfârșitul anului la un număr de 25 de filiale;
- Adaptarea unor reglementări cu privire la relațiile cu filialele, dintre care menționăm:
 - stabilirea criteriilor de alocare către filiale a unor sume suplimentare față de cota convenită acestora din cotizațiile încasate;
 - redistribuirea, în cazul divizării unor filiale, a sumelor încasate de către filiala inițială de la membrii care constituie o nouă filială;
 - asigurarea instalării unui post telefonic propriu în cazul tuturor filialelor care nu funcționează în sedii independente.
- Stabilirea cu Oficiul Național al Registrului Comerțului a codurilor CAEN aplicabile activității principale, precum și activităților secundare legate de activitatea principală a societăților comerciale profesionale de reorganizare și lichidare;
- Aprobarea noului model de legitimație anuală cu precizarea, pe lângă profesia de bază și a ocupației de administrator judiciar și lichidator (pentru persoane fizice compatibile) precum și imprimarea prin scanare a fotografiei. Din păcate nu toți membri au transmis fotografia, astfel încât a fost necesar să introducem în nota explicativă a Tabloului Uniunii, publicat în Monitorul Oficial al României,

precizarea că în anul 2003 ambele feluri de legitimații (atât cele cu fotografie cât și cele fără fotografie) sunt valabile;

- Aprobarea realizării insignelor cu sigla UNPRL, care se distribuie gratuit membrilor împreună cu legitimația pe anul 2003, după achitarea cotizațiilor;
- Aprobarea încasării de către Uniune a sumelor pentru înscrierea de bannere individuale de către membrii UNPRL, după anul de gratuitate.

Realizarea măsurilor propuse

Comitetul național de conducere a acordat o atenție deosebită realizării măsurilor înscrise în Planul de activitate pe anul 2002, aprobat de cel de-al III-lea Congres al Uniunii. Îndeplinirea prevederilor planului de activitate a fost analizată trimestrial, cerând același lucru și din partea comitetelor de conducere ale filialelor. Această preocupare a făcut ca din cele 29 de măsuri prevăzute în planul aprobat, să fie realizate integral 25 de măsuri, trei realizate parțial și una nerealizată.

Măsurile realizate se regăsesc în majoritate în problemele prezentate mai sus, în legătură cu care Comitetul național de conducere a efectuat analize și a adoptat decizii, astfel:

- Măsura privind redactarea unui memorandum către autoritățile statului implicate în domeniul reorganizării judiciare a fost realizată prin transmiterea Rezoluției celui de-al III-lea Congres al UNPRL sub forma unei scrisorii deschise adresată Guvernului României, Senatului, Camerei Deputaților, Ministerului Justiției, APAPS, AVAB, BNR; UPLR și mass-media centrală. Acest document a fost inclus în ediția pilot a publicației “PHOENIX – revista de insolvență” care la rândul ei a fost remisă instituțiilor statului.
- Măsurile vizând continuarea discuțiilor cu instanțele judecătorești s-au realizat la nivelul filialelor fie prin contactele periodice ale conducerilor filialelor fie prin întâlnirile cu judecătorii-sindici și alți magistrați din tribunale sau curți de apel, precum și alți factori locali interesați în domeniul reorganizării și lichidării.
- De asemenea, au fost monitorizate cazurile în care am fost sesizați în legătură cu numirea de administratori judicari sau de lichidatori din afara Uniunii, intervenindu-se prompt pentru încadrarea în prevederile legale. Pentru prevenirea unor asemenea situații Tabloul Uniunii a fost difuzat tuturor tribunalelor și curților de apel, reiterându-se obligativitatea numirii administratorilor judicari și lichidatorilor numai dintre membri Uniunii – persoane fizice compatibile și respectiv persoane juridice.
- Pentru îmbunătățirea comunicării cu membri Uniunii, precum și pentru informarea și sprijinirea documentării profesionale a acestora s-a reușit editarea publicației “PHOENIX – revista de insol-

vență”, cu apariție trimestrială. Prin intermediul redacției și a colaboratorilor săi, revista poate realiza condițiile necesare clarificării unor probleme recente apărute în cursul procedurilor de reorganizare și lichidare.

- Organizarea examenului anual pentru dobândirea calității de practician în reorganizare și lichidare a intrat deja într-o procedură cunoscută, de actualizare a tematicii și bibliografiei, urmată de publicarea în timp util a broșurii cu întrebări și răspunsuri.
- Măsurile privind extinderea utilizării site-ului UNPRL www.liquidation.ro au fost realizate, site-ul fiind popularizat atât la Congresul din martie 2002, cât și prin revista Uniunii. Cu toate acestea disponibilitatea membrilor Uniunii de utilizare a comunicării prin Internet este încă limitată.
- Până la sfârșitul anului 2002, un număr de 51 de membri UNPRL aderaseră la Institutul european de insolvență – INSOL Europe. Această prezență a membrilor noștri, alături de încă 11 membri asociați (cadre didactice sau magistrați) a asigurat reprezentarea țării noastre cu un membru în Consiliul de administrație al organizației. Menținerea nivelului actual de reprezentare în cadrul INSOL Europe, care numără în prezent circa 800 de membri (persoane fizice) din toată Europa, este condiționată de îndeplinirea, de către fiecare membru, a obligațiilor materiale față de organizație.

În legătură cu măsurile realizate parțial sunt necesare unele comentarii:

- Măsurile privind inițierea unor acțiuni comune cu ale altor profesii liberale sub egida Uniunii Profesiilor Liberale din România s-au materializat prin elaborarea în luna mai 2002 a unui proiect de Ordonanță de Guvern privind unele facilități fiscale. În luna august 2002 Ministerul Finanțelor Publice a comunicat observațiile sale pe baza cărora a susținut respingerea propunerii legislative inițiate de UPLR. În luna decembrie 2002 a fost formulată o nouă propunere legislativă privind unele reglementări fiscale referitoare la persoanele care exercită profesii liberale, propunere care nu a depășit faza avizării în Consiliul Economic și Social. Acțiunile în domeniu vor trebui continuate cu mai multă atenție în ceea ce privește formularea unor propuneri care să asigure aplicarea nediscriminatorie a facilităților fiscale pentru toți liber profesioniștii.
- Măsurile privind îmbunătățirea comunicării între filialele Uniunii și Secretariatul general prin utilizarea Internetului au fost realizate numai de către 14 filiale care au reușit să-și asigure dotările necesare.

Comunicarea cu instituții ale statului

Raportul prezentat a consacrat un spațiu amplu relațiilor Uniunii cu instituțiile statului. În acest sens au fost evidențiate demersurile noastre constând în principal din:

- Formularea unor observații și propuneri în legătură cu proiectul ordonanței de modificare și completare a Legii nr.64/1995 republicată privind procedura

Președintele Tribunalului Cluj, domnul **Ioan Georgiu**, vorbind de la tribuna Congresului

Doamna **Nicoleta Tăndăreanu**, judecător la Curtea de Apel Craiova, adresându-se participanților la Congres

Vicepreședintele Tribunalului Municipiului București, domnul **Iulian Dragomir**, prezent la lucrările Congresului

reorganizării judiciare și a falimentului, remise la începutul anului 2002 Ministerului Justiției și Secretariatului General al Guvernului, dar neincluse în textul Ordonanței Guvernului nr.38/2002, intrată în vigoare la începutul anului trecut.

- Formularea unor observații și propuneri în legătură cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr.138/2001 pentru modificarea Legii nr.38/1998 privind falimentul băncilor, observații luate în considerare cu ocazia adoptării în Camera deputaților a legii pentru aprobarea ordonanței.
- Susținerea la Comisia juridică a Senatului a amendamentelor agreate de către cel de-al II-lea Congres al UNPRL și înaintate Ministerului Justiției încă din anul 2001, care însă nu au fost preluate în textul Legii nr.505/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.79/1999 privind organizarea activității practicienilor în reorganizare și lichidare.
- Stabilirea unor contacte periodice cu magistrați ai tribunalelor și curților de apel, atât de către membri ai Comitetului național de conducere, cât mai ales de către președinți și alți membri ai comitetelor de conducere ale filialelor. Pornind de la corespondența adresată președinților tribunalelor și curților de apel cu diverse ocazii (difuzarea Tabloului Uniunii, a revistei UNPRL, etc.) și continuând cu întâlnirile sau simpozioanele organizate de filiale, s-a avut în vedere susținerea intereselor membrilor Uniunii în desfășurarea activităților de reorganizare și lichidare (numirea, retribuirea, protecția, etc.).

Trebuie să menționăm în egală măsură preocuparea pentru clarificarea problemelor legate de relațiile membrilor Uniunii cu direcțiile județene ale finanțelor publice, de muncă și solidaritate socială, cu casele de asigurări de sănătate și de pensii, în calitatea acestora de creditori bugetari. Nu a fost neglijată nici relația cu reprezentanții consiliilor județene și cu conducerile Camerelor de comerț și industrie sau ale oficiilor Registrului Comerțului de pe lângă tribunalele județene.

În raporturile avute în cursul anului 2002 cu instituțiile statului mai trebuie să menționăm următoarele:

- Intervenția adresată Ministerului Finanțelor Publice în legătură cu aspectele comunicate de filialele Uniunii cu privire la acțiunile inițiate de către Garda Financiară, în luna iulie 2002, la societățile comerciale profesionale de reorganizare și lichidare și la unele societăți comerciale aflate în procedură de lichidare, acțiune în legătură cu care nu ne-au fost comunicate eventuale abateri în exercitarea profesiei de către persoanele controlate.
- Inițiativa Ministerului Finanțelor Publice de a consulta UNPRL în legătură cu Precizările privind reflectarea în contabilitate a principalelor operațiuni legate de fuziunea, divizarea, dizolvarea și lichidarea societăților comerciale, precum și retragerea și/sau excluderea unor asociați din cadrul societăților comerciale (actualizarea

Ordinului ministrului finanțelor nr.1223/1998) în legătură cu care grupul de lucru format din experți din cadrul filialelor Uniunii, coordonat de un vicepreședinte al CNC, a elaborat și transmis recent propuneri vizând atât aspecte conceptuale cât și de redactare a textului.

- Invitația Ministerului Educației și Cercetării adresată Uniunii noastre, în luna decembrie 2002 privind participarea la realizarea proiectului de implementare a acquis-ului comunitar în domeniul “Liberei circulații a persoanelor”, în cadrul căruia un capitol important îl reprezintă întărirea capacității instituționale de implementare a acquis-ului comunitar în domeniul recunoașteri reciproce a calificărilor profesionale. În legătură cu aceasta, la propunerea conducerii Uniunii s-a acceptat constituirea unei grupe de lucru separate pentru domeniul nostru de activitate, în cadrul căreia UNPRL va fi reprezentată de un vicepreședinte al CNC.

Recent au avut loc mai multe întâlniri ale conducerii Uniunii cu responsabili ai unor instituții ale statului.

Enumerându-le în ordinea desfășurării lor, menționăm, în primul rând, întâlnirea de la Ministerul Integrării cu dl Vasile Pușcaș – ministru delegat, negociator șef pentru integrarea României în U.E., cu care au fost abordate probleme legate de poziția României cu privire la recunoașterea reciprocă a dreptului de a presta servicii specifice profesiilor liberale (libere), precum și probleme privind ajustarea legislației falimentului în perspectiva unor inițiative legislative ale Ministerului Justiției menite să asigure accelerarea derulării procedurilor de reorganizare și faliment. În legătură cu prima categorie de probleme enunțată mai sus, este de menționat faptul că pentru alinierea la legislația europeană se are în vedere, într-o anumită perspectivă de timp, modificarea art. 22 din Legea nr.505/2002 referitor la condiționarea practicării serviciilor transfrontaliere de existența unor convenții bilaterale între UNPRL și organisme similare din statele respective.

O a doua întâlnire importantă a fost cea de la Ministerul Justiției cu dna secretar de stat Cristina Tarcea, cu care ocazie au fost discutate următoarele aspecte:

- activitatea, rezultatele și preocupările UNPRL, precum și problemele cu care se confruntă membrii Uniunii noastre;
- adoptarea unor amendamente vizând îmbunătățirea Legii nr.505/2002, cu ocazia modificărilor impuse de eliminarea restricțiilor privind libera practică transfrontalieră în relația cu lichidatorii europeni;
- implicarea UNPRL în redactarea unor propuneri de amendare a legislației specifice în sensul accelerării procedurilor privind reorganizarea judiciară și falimentul.

De asemenea, întâlnirea cu reprezentanții Arhivelor Naționale a permis unele clarificări cu privire la cadrul legal existent și modalitățile de rezolvare concretă a problemelor cu care se confruntă acum atât lichidatorii, cât și Arhivele Naționale, datorită faptului că realitatea a luat-o cu mult înaintea reglementărilor în acest domeniu. S-a reținut preocuparea pentru promovarea unui proiect de

modificare a Legii Arhivelor Naționale care să reglementeze și problema autorizării societăților private de prelucrare, inventariere, selecționare și depozitare a arhivelor societăților comerciale aflate în faliment.

Cu privire la cele de mai sus am făcut o prezentare mai largă în nr. 3 al publicației noastre „PHOENIX – revista de insolvență”, cu care ocazie am făcut și o trecere în revistă a principalelor cauze ale lipsei de celeritate a procedurilor de reorganizare judiciară și faliment, care preocupă în mod deosebit, în această etapă, Ministerul Justiției și implicit Guvernul României. Ca dovadă Ministerul Justiției ne-a transmis recent propunerile avansate de instanțele judecătorești, în principal curți de apel, cu privire la modificarea și completarea Legii nr.64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, în vederea formulării de observații și sugestii. La rândul ei Uniunea a remis Ministerului Justiției propuneri de modificare și completare a legii, exprimându-și totodată disponibilitatea pentru participarea în continuare la următoarele etape de redactare a noului act normativ.

Activitatea filialelor UNPRL

Activitatea filialelor județene și a municipiului București, în perioada analizată, a fost prezentată pe baza rapoartelor comitetelor de conducere ale acestora, care au evidențiat acțiunile întreprinse pentru realizarea hotărârilor Congresului Uniunii, a propriilor adunări generale și a deciziilor Comitetului național de conducere. Dintre acestea menționăm :

- Organizarea unor simpozioane care au adus în dezbaterea participanților aspecte practice ale noilor reglementări privind insolvența comercială. Filialele Iași, Dolj, Timiș, Brașov și Hunedoara au avut inițiativa organizării de simpozioane cu largă participare regională, atrăgând, pe lângă membrii propriilor filiale și reprezentanți ai altor filiale, precum și magistrați ai unor Curți de Apel și tribunale, reprezentanți ai unor instituții publice, bănci, creditori, etc.
- Organizarea unor întâlniri cu judecătorii sindici (altele decât cele prilejuite de simpozioanele menționate) în legătură cu care subliniem preocuparea constantă a conducerilor filialelor Constanța, Dolj, Bacău, Botoșani, Bistrița-Năsăud, Cluj, Mureș ș.a. În aceeași categorie se situează întâlnirile organizate de filiala Maramureș cu reprezentanți ai Direcției județene a finanțelor publice, instituție care de multe ori deține și rolul de creditor principal.
- Desfășurarea unor consfătuiri pe teme profesionale destinate schimbului de experiență și de opinii între membrii filialelor (spre exemplu filialele Bacău, Botoșani, Brăila, Buzău, Constanța, Dolj, Gorj, Maramureș, Vaslui ș.a.);
- Organizarea încasării cotizației și contribuției anuale, a primirii declarațiilor de venit, a urmăririi încheierii contractelor de asigurare pentru răspundere civilă profesională și a completării fișelor de evidență, în special în legătură cu numirile primite.

Vicepreședintele AVAB, domnul **Mircea Ursache**, prezentând mesajul instituției

- Sprijinirea acțiunilor legate de organizarea și desfășurarea examenului pentru dobândirea calității de practician în reorganizare și lichidare din luna noiembrie 2002, în urma căruia au fost declarați admiși 207 candidați (dintre care 195 s-au înscris în Tabloul Uniunii). Cei mai mulți candidați admiși au avut filialele: București (64), Prahova (18), Timiș (17), Dolj (13), Iași (10), restul sub 10 candidați admiși.
- Preocuparea pentru informarea membrilor cu privire la utilizarea site-ului www.liquidation.ro și a posibilității accesării cu parola individuală. La sfârșitul anului 2002 parola individuală fusese solicitată numai de 85 de membri. În legătură cu posibilitatea creării de link-uri reciproce pentru membrii UNPRL, cu gratuitate în primele 12 luni de la conectare, este de menționat că numai 9 societăți comerciale profesionale au utilizat această facilitate. Este remarcabil însă interesul pentru site-ul UNPRL măsurat prin numărul de click-uri pe site care depășește 2.800 de accesări în nouă luni. Trebuie să reținem că extinderea utilizării facilităților oferite de existența site-ului UNPRL este în primul rând în favoarea membrilor Uniunii, prin faptul că asigură realizarea unei adevărate piețe electronice pentru activele puse în vânzare, provenite din procedurile de lichidare. Astfel, se deschide o posibilitate certă de colaborare cu IMM-urile, care reprezintă un potențial deosebit de valorificare a activelor disponibile în portofoliul practicienilor în reorganizare și lichidare. De asemenea, există posibilitatea colaborării în domeniul valorificării creanțelor pe care IMM-urile le dețin în relația lor cu alte societăți comerciale sau chiar în cel al identificării unor parteneri rău platnici.
- Inițierea acțiunilor de verificare prin sondaj a îndeplinirii obligațiilor profesionale de către

+

cyanmagenta**black**

membrii filialelor, potrivit procedurii și programului aprobate de Comitetul național de conducere. Rapoartele transmise la Secretariatul general nu au evidențiat cazuri de neconcordanță pentru perioada analizată și eșantionul ales spre verificare.

- Asigurarea sediului independent, propriu sau închiriat, a dotărilor proprii și a personalului minim necesar, precum și conectarea la Internet pentru îmbunătățirea comunicării cu Secretariatul general și cu celelalte filiale. Până la sfârșitul anului 2002 doar 14 filiale puteau fi contactate prin e-mail.
- Asigurarea condițiilor pentru arhivarea corectă a documentelor filialelor prin adaptarea corespunzătoare a Nomenclatorului arhivistic, cu confirmarea Direcțiilor Județene a Arhivelor Naționale și constituirea dosarelor, acțiune inițiată la sfârșitul lunii septembrie 2002. Până la sfârșitul anului singura filială care a raportat realizarea a fost filiala Timiș.

Raportul a evidențiat în continuare activitățile desfășurate de către Secretariatul general al Uniunii și a prezentat situația economico-financiară a Uniunii.

Perioada analizată s-a caracterizat prin consolidarea structurilor organizatorice create prin înființarea filialelor (numărul acestora ajungând la 25) și promovarea inițiativelor locale, în paralel cu sporirea numărului de membri, de la 662 la înființare la 1433 actualmente. În prezent, Uniunea și filialele sale sunt cunoscute atât de organele locale de stat, cât și la nivel central. Acest lucru este confirmat și de contactele conducerii Uniunii cu diverse comisii parlamentare, ministere, tribunale și curți de apel, alte instituții publice și de interes public.

Măsuri viitoare

În legătură cu activitatea viitoare participanții la Congres au primit proiectul planului de activitate al Comitetului național de conducere și respectiv al filialelor pe anul 2003.

Dintre măsurile preconizate subliniem următoarele:

- promovarea imaginii Uniunii prin stimularea contactelor cu personalități implicate în procesul de reformă economică, în perspectiva integrării în Uniunea Europeană;
- îmbunătățirea comunicării cu membrii Uniunii;
- promovarea intereselor membrilor Uniunii prin participarea la acțiunile inițiate de Uniunea Profesiilor Liberale din România precum și organizarea unor acțiuni comune;
- stabilirea de contacte periodice cu judecătorii-sindici, magistrații Curților de Apel și reprezentanți ai altor organe ale statului;
- organizarea de consfătuiri pe probleme profesionale, pentru asigurarea schimbului de experiență și opinii;
- asigurarea conectării tuturor filialelor la Internet și facilitarea accesului membrilor UNPRL la site-urile din domeniu;
- continuarea acțiunii de verificare prin sondaj a îndeplinirii obligațiilor profesionale de către membrii filialelor.

Raportul a fost ilustrat de proiectarea mai multor slide-uri care au prezentat aspecte importante legate de activitatea administratorilor judiciari și lichidatorilor, dintre care menționăm următoarele: evoluția numărului de membri, structura profesională, activitatea CNC – realizarea prevederilor planului de activitate, comunicarea instituțională, activitatea filialelor Uniunii, evoluția numărului de filiale, situația economico-financiară, dificultăți întâmpinate în desfășurarea activității, ș.a.

HOTĂRÂREA NR.1/28.03.2003

privind aprobarea planurilor de activitate și a bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2003, precum și a execuției bugetului pe anul 2002

În temeiul art.27 din Legea nr. 505/2002 pentru aprobarea O.G. nr. 79/1999 privind organizarea activității practicienilor în reorganizare și lichidare, Congresul Uniunii Naționale a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare, reunit la București, în ziua de 28 martie 2003, examinând activitatea desfășurată de Comitetul național de conducere și de comitetele de conducere ale filialelor, execuția bugetară pe anul 2002 pe baza bilanțului contabil al Uniunii, proiectul planurilor de activitate și al bugetului de venituri și cheltuieli al Uniunii pe anul 2003,

HOTĂRĂȘTE:

1. Aprobă raportul de activitate și bilanțul contabil al Uniunii pe anul 2002;
2. Aprobă bugetul de venituri și cheltuieli al Uniunii pe anul 2003, elaborat în conformitate cu prevederile Hotărârilor nr.2 privind nivelul taxelor și cotizațiilor și nr.3 privind sistemul de salarizare și indemnizații adoptate de Congresul Uniunii din 23.03.2002, a căror aplicare rămâne în vigoare în cursul anului 2003;
3. Aprobă planul de activitate al Comitetului național de conducere pe anul 2003, cu completările formulate în plenul Congresului și planul cadru de activitate al comitetelor de conducere ale filialelor.

PLAN DE ACTIVITATE AL COMITETULUI NAȚIONAL DE CONDUCERE PE ANUL 2003

1. Stabilirea de contacte cu instituțiile statului implicate în domeniul insolvenței comerciale, ori de câte ori va fi necesar, pentru protejarea intereselor legitime ale membrilor UNPRL.

Răspunde: Președintele UNPRL și președinții comitetelor de conducere ale filialelor

Termen: permanent

2. Continuarea discuțiilor cu instanțele judecătorești cu privire la aspecte concrete ale activității administratorilor judiciari și ai lichidatorilor, inclusiv cu privire la onorariile cuvenite.

Răspunde: Președintele UNPRL și președinții comitetelor de conducere ale filialelor

Termen: permanent

3. Promovarea intereselor membrilor Uniunii prin inițierea unor acțiuni comune cu ale altor profesii liberale, sub egida Uniunii Profesiiilor Liberale din România.

Răspunde: Președintele UNPRL

Termen: permanent

4. Redistribuirea către filiale, pe baza unui set de criterii echitabile și stimulative, a unei părți din excedentul financiar realizat de Uniune, pentru acoperirea, în principal, a unor cheltuieli de dotare și dezvoltare.

Răspunde: Președintele UNPRL și Departamentul de organizare și control

Termen: semestrul II/2003

5. Organizarea unor întâlniri zonale cu judecătorii-sindici și magistrați din cadrul Curților de Apel, în vederea uniformizării jurisprudenței din domeniul insolvenței comerciale.

Răspunde: Președintele UNPRL și președinții comitetelor de conducere ale filialelor

Termen: permanent

6. Organizarea unor manifestări (simpozioane, seminarii, conferințe, etc) menite să popularizeze, pe plan local sau central, rolul Uniunii și al activității de practician în reorganizare și lichidare.

Răspunde: Președintele UNPRL și președinții comitetelor de conducere ale filialelor

Termen: permanent

7. Organizarea unor întâlniri periodice cu președinții comitetelor de conducere ale filialelor și, după caz, cu președinții consiliilor de disciplină ale acestora.

Răspunde: Departamentul de organizare și control

Termen: semestrial

8. Elaborarea unor propuneri pentru îmbunătățirea legislației privind organizarea activității practicienilor în reorganizare și lichidare (Legea nr.505/2002) și remiterea acestora la Ministerul Justiției.

Răspunde: Președintele UNPRL

Termen: semestrul I 2003

9. Organizarea unor conferințe de presă pentru prezentarea unor evenimente importante din activitatea practicienilor în reorganizare și lichidare.

Răspunde: Președintele UNPRL și președinții comitetelor de conducere ale filialelor

Termen: permanent

10. Sprijinirea organizării cursurilor de perfecționare profesională destinate magistraților și practicienilor în reorganizare și lichidare, prin participarea directă la această acțiune a conducerilor filialelor UNPRL din zonele de organizare a cursurilor.

Răspunde: Departamentul de relații internaționale

Termen: eşalonat mai-noiembrie 2003.

11. Utilizarea site-ului www.liquidation.ro pentru asigurarea informării membrilor Uniunii în legătură cu: noutățile legislative, hotărârile Congresului, deciziile Comitetului național de conducere, circularele Secretariatului general, Ghidul filialelor, cele mai interesante articole publicate în revista Uniunii și altele.

Răspunde: Departamentul de organizare și control

Termen: iunie 2003

12. Constituirea site-ului www.liquidation.ro într-un „forum de dezbatere” asupra problemelor care preocupă membrii Uniunii. Realizarea în acest scop a unei pagini care să ofere posibilitatea unor contacte interactive între membrii UNPRL.

Răspunde: Departamentul de organizare și control

Termen: iunie 2003

13. Preluarea în publicația „PHOENIX-revista de insolvență” a unor articole din publicații străine de specialitate, traduse și comentate, inclusiv din revista editată de INSOL Europe.

Răspunde: Departamentul de pregătire profesională, studii și publicații și Departamentul de relații internaționale

Termen: semestrul II/2003

14. Actualizarea broșurii cu întrebări și răspunsuri,

destinate în principal candidaților la examen, în corelare cu ultimele reglementări în vigoare, în perspectiva organizării examenului, în luna octombrie 2003.

Răspunde: Departamentul de pregătire profesională, studii și publicații

Termen: august 2003

15. Sprijinirea filialelor în completarea dotărilor necesare conectării la Internet, în scopul generalizării comunicării cu Secretariatul general și între filiale, prin serviciul de poștă electronică (e-mail)

Răspunde: Departamentul de organizare și control

Termen: iunie 2003

16. Continuarea acțiunii de verificare prin sondaj a îndeplinirii obligațiilor profesionale de către membrii filialelor, potrivit procedurii aprobate.

Răspunde: Departamentul de organizare și control, precum și președinții de filiale

Termen: trimestrial (minim 10% din membrii filialei)

17. Urmărirea actualizării fișelor de evidență ale membrilor Uniunii (în format electronic), în principal cu privire la datele personale de identificare, adrese de contact și numirile în cazuri de reorganizare judiciară și lichidare. Corelarea evidenței existente cu rezultatele constatate în urma acțiunii de verificare.

Răspunde: Departamentul de organizare și control, precum și președinții de filiale

Termen: permanent

18. Organizarea evidenței pe calculator a scadenței polițelor (contractelor) de asigurare de răspundere civilă profesională și inițierea unui program de prevenire a situațiilor de încetare a asigurării.

Răspunde: Departamentul de organizare și control, precum și președinții de filiale

Termen: permanent

19. Organizarea unui sistem informațional între Secretariatul general al Uniunii și filialele Uniunii cu privire la noutățile legislative, prezentate prin programul Lege 4.

Răspunde: Departamentul de organizare și control

Termen: mai 2003

20. Finalizarea acțiunii de confirmare de către Direcțiile Județene ale Arhivelor Naționale a Nomenclatorului arhivistic al fiecărei filiale și organizarea arhivării în conformitate cu acesta.

Răspunde: Departamentul de organizare și control, precum și președinții de filiale

Termene: – aprilie 2003 (pentru confirmarea nomenclatoarelor)

– iunie 2003 (pentru arhivarea documentelor aferente anilor anteriori).

21. Convenirea cu Arhivele Naționale a unor modalități concrete de lucru pe baza unor circulare comune cu filialele și direcțiile județene ale Arhivelor Naționale, pentru asigurarea arhivării documentelor societăților comerciale în lichidare.

Răspunde: Președintele UNPRL și președinții de filiale

Termen: semestrul I/2003

22. Poziționarea UNPRL în raport cu procedurile de integrare în Uniunea Europeană în sensul protejării în mod echitabil a intereselor membrilor Uniunii.

Răspunde: Președintele UNPRL

Termen: permanent

PLAN DE ACTIVITATE AL FILIALELOR UNPRL PE ANUL 2003 (Plan cadru)

1. Stabilirea priorităților financiare având drept obiectiv asigurarea desfășurării activității filialelor în sedii proprii independente, dobândite prin cumpărarea sau închiriere de spații corespunzătoare;
2. Asigurarea cu prioritate, în funcție de resursele financiare, a dotărilor minim necesare funcționării normale a filialelor, având în vedere în principal conectarea la Internet și angajarea de personal propriu pentru secre-

tariat și evidență contabilă, corespunzător cerințelor și răspunderii efectuării acestor activități;

3. Mobilizarea membrilor filialei pentru achitarea cotizațiilor și a contribuțiilor profesionale, inclusiv depunerea declarațiilor de venit, și urmărirea încheierii sau reînnoirii de către aceștia a polițelor de asigurare profesională;

4. Sprijinirea candidaților la examenul pentru dobândirea calității de practician în reorganizare și lichidare, verificarea documentelor de înscriere și transmiterea acestora la Secretariatul general al Uniunii;
5. Organizarea de întâlniri periodice între membrii filialei pentru schimb de experiență pe teme profesionale și soluționarea unor cazuri deosebite cu care aceștia se confruntă;
6. Organizarea unor reuniuni ale membrilor filialelor cu magistrații din secțiile comerciale ale tribunalelor, cu specialiști ai organelor fiscale și ai oficiilor registrului comerțului din județe, cu reprezentanți ai creditorilor și alții, în vederea dezbaterii problemelor deosebite privind aplicarea în practică a legislației din domeniu;
7. Informarea permanentă a membrilor filialelor în legătură cu deciziile adoptate de Comitetul național de conducere comunicate prin circularele Secretariatului general și difuzarea publicațiilor Uniunii;
8. Informarea membrilor filialei cu privire la utilizarea paginii web www.liquidation.ro și a modului de introducere a datelor privind activele și utilajele vândute prin lichidări în cadrul bazei de date a Uniunii;
9. Monitorizarea numirilor de administratori judiciari și lichidatori în condițiile prevăzute de Legea 505/2002 și protejarea intereselor membrilor UNPRL. Actualizarea permanentă a fișelor de evidență personală ale membrilor, în format electronic, inclusiv numirile efectuate și transmiterea acestora la Uniune;
10. Monitorizarea aspectelor privind concurența neloială între membrii Uniunii și sesizarea tuturor abaterilor de la etica profesională a membrilor filialei;
11. Organizarea de manifestări menite să promoveze și să explice rolul Uniunii și al activității sale cât și prezentarea în mass-media locală de articole care să îmbunătățească imaginea și prestigiul filialelor și a membrilor lor în fața opiniei publice locale;
12. Elaborarea și punerea în aplicare a unui program de perfecționare a membrilor filialei în scopul realizării unei practici unitare la nivel de județ;
13. Asigurarea arhivării corespunzătoare a documentelor existente în portofoliul filialelor în conformitate cu Nomenclatorul arhivistic confirmat de Direcția Județeană a Arhivelor Naționale;
14. Transmiterea la Secretariatul general al Uniunii a bilanțului anual certificat și aprobat, în termen de 30 de zile de la data limită de depunere a acestora la administrațiile financiare județene ;
15. Mobilizarea membrilor filialei și a conducătorilor acestora pentru sprijinirea redacției publicației „PHOENIX – revista de insolvență” în continuarea editării acesteia și asigurarea articolelor pentru rubricile „rubrica practicianului”, „cuvântul filialei”, „întrebări și răspunsuri”, „opinii și informații”, „studii de caz” și altele;
16. Continuarea acțiunii de verificare prin sondaj a îndeplinirii obligațiilor profesionale de către membrii filialelor (minimum 10% din numărul de membri ai filialei, în fiecare trimestru).

COMUNICAT

În ziua de 28 martie 2003 a avut loc în sala Alexandru Ioan Cuza din incinta Camerei de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București, cel de al IV-lea Congres al Uniunii Naționale a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare (UNPRL) la care au participat 289 delegați desemnați de cei peste 1400 de membri persoane fizice și reprezentanți ai persoanelor juridice, reuniți în adunările generale ale celor 25 de filiale UNPRL, în conformitate cu reglementările stabilite prin Legea nr.505/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.79/1999 privind organizarea activității practicienilor în reorganizare și lichidare.

La lucrările Congresului Uniunii au luat parte și invitați

reprezentând instituții publice și de interes public cu atribuții în domeniu (Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Tribunalul Municipiului București, Curtea de Apel Craiova, Tribunalul Cluj, Arhivele Naționale ale României, Oficiul Național al Registrului Comerțului din cadrul Ministerului Justiției, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Bancare, școala Română de Afaceri a Camerelor de Comerț și Industrie, Asociația Națională a Evaluatorilor din România).

Participanții și-au exprimat regretele pentru lipsa de interes manifestată de Ministerul Justiției și Judecătoria sindici din București față de acest important eveniment din viața UNPRL în condițiile în care aceștia sunt principalii

parteneri ai lichidatorilor atât în domeniul reglementării cât și cel al derulării procedurilor.

S-a constatat din păcate și lipsa de interes a celei mai mari părți a presei române de specialitate (redacțiile economice) în condițiile în care prezența la congres ar fi oferit informații în premieră despre piața europeană și românească a lichidatorilor, prea puțin cunoscută și înțeleasă altfel decât prin unele scandaluri mediatice.

Congresul Uniunii a dezbătut Raportul de activitate și gestiune, aprobând bilanțul contabil al Uniunii la 31.12.2002, planurile de activitate ale Comitetului național de conducere și comitetelor de conducere ale filialelor și bugetul de venituri și cheltuieli al Uniunii pe anul 2003.

În cadrul planului de activitate pe anul 2003, UNPRL își propune cu prioritate următoarele acțiuni:

- organizarea unor întâlniri, seminarii, conferințe cu reprezentanții autorităților și ai mass media pentru a clarifica și explica rolul benefic pentru orice sistem economic sănătos pe care îl joacă practicienii în reorganizare și lichidare în contextul persistenței unor neînțelegeri privind conținutul economic și juridic al acestei activități, ceea ce conduce la ignorarea rolului pozitiv al acestei profesii;
- monitorizarea cu atenție a modului de desfășurare a procedurilor de reorganizare și lichidare și semnalarea tuturor încercărilor unor terți de eludare a cadrului legal existent și prin aceasta de afectare a intereselor creditorilor sau, după caz, ale debitorilor;
- promovarea unor proceduri uniforme de numire a lichidatorilor/administratorilor judiciari și respectiv convenirea unui onorariu decent pentru membrii Uniunii numiți în proceduri implicând debitori fără active și lichidități;
- promovarea intereselor membrilor Uniunii prin inițierea unor acțiuni comune cu ale altor profesii libere, sub egida Uniunii Profesiiilor Liberale din România (UPLR), la care UNPRL a aderat și împreună cu care se are în vedere și asigurarea unui regim fiscal echitabil și nediscriminatoriu în raport cu cel oferit membrilor altor organizații profesionale;
- extinderea utilizării facilităților oferite de existența site-ului UNPRL **www. liquidation.ro** pentru membrii Uniunii, în vederea transformării acestuia într-un cadru de comunicare și dezbateri pentru membrii Uniunii precum și într-o adevărată piață electronică pentru activele puse la vânzare provenite din procedurile de lichidare;
- sprijinirea membrilor Uniunii în aderarea la organizația profesională europeană de insolvență – INSOL Europe, în cadrul căreia sunt și 51 de membri provenind din UNPRL, ceea ce a asigurat reprezentarea țării noastre cu un membru în Consiliul de administrație al organizației;

- implicarea activă a Uniunii în modernizarea cadrului legal de desfășurare a activității de reorganizare și lichidare judiciară inclusiv în sensul integrării acestora în sistemele de proceduri similare din Uniunea Europeană;

Congresul Uniunii a însărcinat Comitetul național de conducere să caute și să aplice cele mai bune mijloace de protecție a intereselor legitime ale membrilor UNPRL față de orice acțiune care ar aduce atingere profesiei lor. Cu această ocazie s-a reiterat necesitatea respectării prevederilor Legii nr.505/2002, potrivit căreia membrii UNPRL sunt singurii abilitați pentru a fi desemnați administratori judiciari și lichidatori și pentru a desfășura aceste activități pe teritoriul României.

Participanții la cel de al IV-lea Congres al UNPRL și-au exprimat speranța că aspectele semnalate în urmă cu un an prin scrisoarea deschisă adresată autorităților statului implicate în domeniu încep să se materializeze prin atragerea Uniunii la elaborarea unor acte normative din sfera de activitate a Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Educației și Cercetării, Arhivelor Naționale ale României și a altor instituții ale statului, prin care se asigură alinierea legislației privind procedura colectivă a falimentului la standardele europene.

Comitetul național de conducere al
Uniunii Naționale a Practicienilor în
Reorganizare și Lichidare

Comunicatul de presă a fost emis în data de 2 aprilie 2003 și transmis către:

MEDIAFAX
ROMPRES
A.M. PRESS
ADEVĂRUL
ADEVĂRUL ECONOMIC
BURSA
CAPITAL
ECONOMISTUL
EVENIMENTUL ZILEI
PRO TV
ROMÂNIA LIBERĂ
SOCIETATEA ROMÂNĂ DE TELEVIZIUNE
TRIBUNA ECONOMICĂ
ZIARUL FINANCIAR
ZIUA

Adunarea generală a Uniunii Profesiilor Liberale din România și ședința Consiliului de conducere al Uniunii din ziua de 21 martie 2003

La întrunirea care a avut loc la sediul Uniunii Avocaților din România, București, str.Dr.Râureanu nr.3, sector 5, au participat reprezentanți ai Uniunii Avocaților din România, Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România – CECCAR, Corpului Experților Tehnici din România – CETR, Colegiului Medicilor din România, Colegiului Farmaciștilor din România, Asociației Naționale a Evaluatorilor din România – ANEVAR, Uniunii Naționale a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare – UNPRL și Camerei Auditorilor Financiari din România.

Ordinea de zi a întrunirii a cuprins:

1. Raport de activitate al Consiliului de conducere al Uniunii Profesiilor Liberale din România pe anul 2002;
2. Proiectul Programului de activitate al Uniunii Profesiilor Liberale din România pe anul 2003;
3. Proiectul Programului de Relații Externe și Protocol al Uniunii Profesiilor Liberale din România pe anul 2003;
4. Referat cu propuneri de înființare de filiale ale Uniunii Profesiilor Liberale din România la nivel județean;
5. Referat privind ratificarea dobândirii calității de membru cu statut de observator al Uniunii Mondiale a Profesiilor Liberale – UMPL și al Consiliului European al Profesiilor Liberale – CEPLIS de către Uniunea Profesiilor Liberale din România;
6. Raportul administratorilor pe anul 2002;
7. Raportul cenzorului pe anul 2002;
8. Proiectul Bugetului de venituri și cheltuieli al Uniunii Profesiilor Liberale din România pe anul 2003;
9. Diverse.

În luările lor de cuvânt reprezentanții asociațiilor membre au apreciat că UPLR a înregistrat unele succese pe linia construcției instituționale și întărirea capacității operaționale, dar datorită unor cauze, în cea mai mare parte a lor de natură obiectivă, printre care s-a menționat nivelul deosebit de scăzut al fondurilor financiare pe care UPLR le-a avut la dispoziție, precum și faptul că asociațiile membre au trebuit să facă față, cu personal redus, unor probleme extrem de dificile, nu au putut fi inițiate acțiuni de anvergură pe linia intereselor fundamentale, comune, ale profesiilor liberale.

Pornind de la enunțul din Preambulul la Statutul Uniunii Mondiale a Profesiilor Liberale conform căruia profesiile liberale constituie un sector socio-profesional mult mai important decât numărul celor pe care îl reprezintă, precum și aprecierii conducerii Ministerului Muncii și Solidarității Sociale potrivit căreia UPLR este poate cea mai importantă

asociație în raza de acțiune a Societății Civile, către care ar trebui transferate o serie de atribuții ale acesteia, în prezent exercitate de stat, condiția fiind deținerea unor importante mijloace materiale, financiare și umane, domnul av.Călin Andrei Zamfirescu, președintele UPLR, a apreciat că este momentul ca Uniunea, cu sprijinul direct al asociațiilor membre, să inițieze acțiuni privind promovarea și apărarea intereselor fundamentale ale profesiilor liberale exprimându-se, în toate luările de poziție, ca o voce comună ale acestora.

În consecință, domnia sa a propus ca proiectul Programului de activitate al UPLR pe anul 2003, pentru care nu există o susținere financiară adecvată, să fie restructurat, el urmând să conțină acele măsuri care sunt comune tuturor profesiilor liberale și există resursele materiale, financiare și umane necesare pentru aducerea lor la îndeplinire.

În acest sens, s-a solicitat reprezentanților asociațiilor membre să identifice problemele de importanță majoră pentru activitatea lor și care sunt comune tuturor organizațiilor profesionale, creându-se astfel premisele pentru inițierea unor acțiuni cu caracter unitar.

În baza discuțiilor purtate au fost adoptate următoarele hotărâri:

1. Întocmirea unui studiu privind recunoașterea reciprocă a actelor de studii pe plan european și în ce măsură Directiva propusă la Consiliul și Parlamentul European privind recunoașterea calificărilor profesionale (COM(2002)119 final), va afecta pe membrii asociațiilor de profesii liberale din România și ce acțiuni sunt recomandate în noua situație apărută;

2. Elaborarea și promovarea unui proiect de act normativ privind cadrul juridic de reglementare al profesiilor liberale din România și care să-i confere UPLR statutul de instituție de interes public, fapt ce ar crea premisele necesare pentru o mai bună reprezentare, promovare și apărare a intereselor fundamentale ale membrilor profesiilor liberale;

Acest proiect de act normativ ar urma să definească în mod clar esența profesiilor liberale. Totodată, proiectul va trebui să cuprindă prevederi cu privire la fiscalitatea profesiilor liberale, care să permită o perfecționare a sistemului fiscal actual în concordanță cu importanța socială a serviciilor prestate de membrii profesiilor liberale și cu interesele acestora și a beneficiarilor serviciilor lor, cetățenii.

3. Participarea activă a UPLR la lucrările Consiliului Economic și Social, organism tripartit, de interes public, constituit în scopul realizării dialogului social între Guvern, Sindicate și Patronat prin promovarea punctelor sale de vedere și formularea de avize la proiectele de acte normative ce se prezintă spre adoptare Parlamentului.

Având în vedere că prin modificarea și completarea Legii nr. 109/1997 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, care a devenit Legea nr.58/2003, a fost introdus un nou paragraf care stipulează că "... Guvernul poate hotărî înlocuirea a câte unui membru care reprezintă Guvernul cu câte un reprezentant al altor **asociații profesionale**, organizații neguvernamentale și alte asemenea organizații ale societății civile...", UPLR va acționa pe lângă Guvern și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale pentru a obține calitatea de membru cu drepturi depline al Consiliului Economic și Social.

Totodată, vor fi desemnate, la propunerea asociațiilor membre, 2-3 persoane care să participe, în mod permanent, în funcție de pregătirea lor profesională, la ședințele Plenului CES și ale comisiilor de lucru ale acestuia și să redacteze propunerile UPLR și ale membrilor asociații cu privire la formularea avizelor pentru proiectele de acte normative ce se înaintează spre dezbateră Parlamentului.

4. Elaborarea Codului deontologic al profesiilor liberale armonizat la prevederile europene în domeniu;

5. Admiterea de noi asociații de profesii liberale în UPLR și crearea cadrului organizatoric adecvat, care să asigure o bună și eficientă conlucrare între membrii acesteia;

6. Sprijinirea activității de formare profesională continuă a membrilor profesiilor liberale, asigurându-se astfel protejarea cetățenilor prin prestarea unor servicii de calitate și creșterea prestigiului și importanței categoriei socio – profesionale pe care o reprezintă profesiile liberale;

În acest sens, se va analiza posibilitatea înființării unui institut de pregătire și formare profesională a personalului aparținând organizațiilor profesionale.

7. Organizarea unei activități de lobbying eficiente astfel încât acțiunile inițiate de UPLR în scopul realizării obiectivelor sale să aibă rezultatele scontate;

8. Asigurarea unei prezențe permanente și susținute în mass – media pentru ca esența, scopul și rolul profesiilor liberale să fie corect înțelese de societatea civilă românească, cu accent pe faptul că în centrul preocupărilor acestora este plasat cetățeanul, principalul beneficiar al serviciilor prestate de membrii asociațiilor de profesii liberale;

Această prezență în mass – media va fi asigurată cu sprijinul direct, logistic și de specialitate al Clubului Român de Presă, precum și prin constituirea în cadrul UPLR, a unui grup de presă care va decide asupra materialelor ce vor fi difuzate în mass – media.

9. Perfecționarea permanentă a cadrului de organizare și funcționare a UPLR, inclusiv prin modificarea și completarea prevederilor Statutului acesteia, care să permită o mai bună și eficientă conlucrare între asociațiile membre, realizarea scopului și obiectivelor sale, precum și stabilirea unui dialog permanent cu reprezentanții autorităților publice din România;

În acest sens, se va analiza posibilitatea înființării unui Birou Executiv, format din 3 membri, care să asigure activitatea permanentă a Consiliului de conducere.

10. Înființarea a 1- 2 comisii de specialitate ale Consiliului de conducere, elaborarea programelor de activitate și regulamentelor de funcționare ale acestora;

11. Elaborarea unui Regulament intern prin care să se stabilească în mod clar, cu termene și responsabilități concrete, sarcinile care revin fiecărei asociații membre la îndeplinirea programului de activitate al UPLR, conform celor prevăzute la art.9, alin.2 (îndatoririle membrilor Uniunii Profesiilor Liberale din România) din Statut;

Numirea prin decizie internă, de către fiecare asociație membră, a persoanei de contact cu UPLR și a atribuțiilor ce-i revin.

12. Stimularea sentimentului de solidaritate și acțiune comună a membrilor organizațiilor profesionale;

13. Majorarea cotizației anuale la 3.000 dolari SUA pentru fiecare membru UPLR; Analizarea la nivelul asociațiilor membre, a posibilității achitării către UPLR de sume suplimentare stabilite pe baza unor criterii care au în vedere numărul de membri, nivelul veniturilor realizate etc.;

14. Angajarea în cadrul aparatului administrativ al UPLR a două persoane cu studii superioare, dintre care una specialistă în elaborarea de programe, iar cealaltă să țină legătura cu diferite instituții, inclusiv Consiliul Economic și Social;

15. Amenajarea unui nou sediu al UPLR care să permită desfășurarea corespunzătoare a activității acesteia;

16. Cheltuielile suplimentare legate de angajarea de personal, amenajarea unui nou sediu etc., vor fi incluse în bugetul de venituri și cheltuieli al UPLR pe anul 2003, care va fi refăcut în cel mai scurt timp;

17. Organizarea de simpozioane, conferințe, mese rotunde la nivel național sau cu participare internațională pe teme de interes pentru membrii profesiilor liberale;

18. Având în vedere amploarea și complexitatea activității pe care o presupune înființarea de filiale ale UPLR la nivel județean, s-a stabilit ca această problemă să fie amânată, decizia urmând a fi luată în baza unui studiu care va fi elaborat prin contribuția tuturor asociațiilor membre;

19. Consiliul de conducere și Adunarea generală ale UPLR au ratificat dobândirea calității de membru cu statut de observator al Uniunii Mondiale a Profesiilor Liberale - UMPL și al Consiliului European al Profesiilor Liberale – CEPLIS;

20. Stabilirea instituțiilor la care UPLR poate să devină membră, precum și a mijloacelor pe care să le utilizeze în promovarea intereselor sale;

21. S-a aprobat în totalitate proiectul Programului de Relații Externe și Protocol al UPLR pe anul 2003.

Adunarea generală a aprobat descărcarea de gestiune pentru anul 2002 a Consiliului de conducere al UPLR în baza situațiilor financiare încheiate la 31.12.2002 a Raportului administratorilor și a Raportului cenzorilor.

Următoarea ședință a Consiliului de conducere al UPLR a fost stabilită pentru luna mai 2003.

22. Realizarea unui studiu privind cuantificarea impactului Uniunii Profesiilor Liberale din România (număr total de membri-persoane fizice și persoane juridice pentru fiecare profesie liberală, numărul salariaților angajați ai persoanelor juridice, veniturile realizate, piața disponibilă, etc) asupra vieții economice, sociale, cultural–artistice a României.

lichidarea voluntară a societăților comerciale bancare – particularități și deosebiri față de falimentul bancar.

Av. Florian Grecu
membru UNPRL
filiala București

Considerații generale

Anul 1990 a constituit punctul de început al transformărilor de esență în sistemul bancar românesc. Este de ajuns să amintim că până în 1989, sistemul bancar românesc acționa simplist în sensul că băncile existente la momentul respectiv nu făceau altceva decât să deservească clienții - numai persoane juridice - cărora le deschideau conturi, le executau operațiunile în conturi și le acordau credite, conform planificărilor economice specifice perioadei respective.

În acest cadru, Banca Națională a României era principala bancă comercială care deservea majoritatea clienților, în principal instituții centrale ale statului și unități ale cooperăției. La această instituție bancară se mai adăuga Banca pentru Agricultură și Industrie Alimentară, Banca Română de Comerț Exterior și Banca de Investiții, bănci specializate pe profiluri de activități și cu atribuțiuni de control în domeniul lor de activitate. Trecerea spre economia de piață - după anul 1989 - a impus schimbări și adaptări importante în activitatea bancară. S-a format astfel un sistem cu o bancă centrală, cu atribuțiuni de control și îndrumare a întregului sistem bancar și mai multe bănci comerciale, cu participare largă de capital public, privat și mixt, autohton și străin. Din acest moment, Banca Națională a României își intra în drepturile sale legitime de bancă centrală, concomitent elaborându-se cadrul legislativ adecvat pentru delimitarea atribuțiunilor de control și îndrumare de către Banca Națională a României, a întregului sistem bancar. Astfel, la 3 aprilie 1991 se adopta de către Parlamentul României Legea nr.33, prima lege bancară, care intră în vigoare la 03.05.1991. Actul normativ amintit crea cadrul juridic de reglementare a sistemului bancar și stabilea Banca Națională a României ca organ central de autorizare, control și supraveghere pentru celelalte entități bancare nou înființate.

Evoluția și diversificarea sistemului bancar național a impus o nouă analiză a activităților bancare, analiză care a avut ca rezultat final, în anul 1998, adoptarea unei noi legi bancare, Legea nr.58/1998. Diversificarea și dezvoltarea sistemul bancar românesc, prin apariția de bănci private a dus în cele din urmă la încălcarea normelor prudențiale bancare, în special de către băncile cu capital privat, care au

considerat că activitatea de supraveghere a Băncii Naționale a României este o acțiune menită să direcționeze băncile de stat și nu cele private. Am putea menționa aici cazul Băncii “Dacia Felix” și “Credit Bank-Renașterea Creditului Românesc” care nu au respectat normele de prudență bancară și au ajuns în final la insolabilitate.

Față de această situație, s-a simțit nevoia imperioasă pentru adaptarea unei noi legi care să reglementeze și situațiile de insolvență ale unor bănci. A fost adoptată astfel Legea nr.83/1998 privind procedura falimentului băncilor care a reglementat în detaliu modalitatea de lichidare judiciară a băncilor. Precizăm că până la apariția acestui act normativ, procedura era reglementată de Legea nr.64/1995, privind reorganizarea și lichidarea judiciară a societăților comerciale.

Toate aceste acte normative au fost completate și modificate funcție de evoluțiile economiei naționale și implicit și de activitățile bancare în complexitatea lor. Amintim în acest sens O.U.G. nr.137/2001 pentru modificarea și completarea Legii bancare nr.58/1998, O.U.G. nr.186/1999 și, ulterior, O.U.G. nr.138/2001 pentru modificarea și completarea Legii nr.83/1998 privind procedura falimentului băncilor. În esență, toate aceste prevederi se referă la lichidarea băncilor prin faliment, acțiune solicitată, conform legislației în vigoare, fie de către Banca Națională a României fie de către un creditor care are o creanță certă, lichidă și exigibilă, neonorată integral de cel puțin 7 zile lucrătoare de la data scadenței.

Diversitatea sistemului bancar prin apariția mai multor bănci total private sau de stat cu acționari semnificativi (cu 5% sau multiplu de 5% din capitalul social al băncii), deținători a unor procente majoritare din capitalurile sociale ale băncilor, a impus și apariția unei altfel de lichidări deosebite de cea realizată prin faliment bancar și anume, lichidarea voluntară a băncilor.

Sfera de aplicare a lichidării voluntare a băncilor.

Procedura lichidării voluntare a băncilor este aplicabilă tuturor băncilor existente pe teritoriul României, cu condiția ca acționariatul să decidă acest lucru. Trebuie

precizat însă că această procedură este mult mai adecvată pentru acele bănci care nu au un acționariat foarte numeros. Argumentăm această afirmație prin faptul că întrunirea și luarea unor decizii, de către un acționariat numeros și diversificat se face de regulă anevoios, operativitatea în adoptarea unor decizii fiind foarte serios afectată.

Procedura derulării lichidării voluntare a băncilor

Lichidarea voluntară a băncilor este guvernată de dispozițiile Legii 31/1990, republicată. Sediul materiei îl regăsim în cuprinsul art.222, 228 coroborate cu art.246 din Legea 31/1990, care prevede în mod expres că “dizolvarea societății are ca efect deschiderea procedurii lichidării”. Legiuitorul prevede și cazul dizolvării fără lichidare, atunci când este însă vorba de “fuziune ori divizare totală a societății”. Prin urmare, dizolvarea și lichidarea unei societăți comerciale, în speță și a unei bănci, reprezintă, în condițiuni obișnuite, cele două faze obligatorii ale acestui proces.

Dizolvarea, urmată în mod obligatoriu de lichidarea voluntară, este hotărâtă de către Adunarea generală a acționarilor așa cum dispune art.222, lit.d din Legea 31/1990 și are ca motivație înregistrarea unui fenomen din cele prevăzute de acest articol, la punctele a, b și g. Se impune aici să facem o mențiune care de altfel constituie o particularitate de caz. În speță, fiind vorba de o bancă, trebuie să precizăm că Banca Națională a României, în calitatea ei de autoritate de supraveghere, este obligată să facă aplicabilitatea prevederilor art.16 lit.c din Legea nr.58/1998 și, la primirea Hotărârii Adunării generale a acționarilor de dizolvare și lichidare voluntară a instituției să ia măsura retragerii autorizației băncii, având drept temei dispozițiile art.16 lit.c.

Comentând măsura, considerăm că acțiunea Băncii Naționale a României nu este numai o acțiune ce rezultă de drept din hotărârea acționarilor de dizolvare și lichidare voluntară și, prin urmare, cu caracter obligatoriu, ci dimpotrivă, măsura care se ia se bazează pe o analiză temeinică a activității băncii supuse lichidării și dizolvării. În anumite condiții Banca Națională a României poate chiar să ridice autorizația de funcționare a băncii și să atace în instanță Hotărârea Adunării generale a acționarilor de dizolvare și lichidare voluntară. Motivația unei astfel de decizii ar putea să aibă la bază, în primul rând, apărarea creditorilor băncii, a depunătorilor și a relațiilor cu alte instituții bancare, care, printr-o dizolvare și lichidare forțată ar putea afecta interesele persoanelor fizice și juridice în aceeași măsură.

Un alt aspect care trebuie abordat este și acela al caracterului deciziei de ridicare a autorizației de funcționare a băncii. Unii practicieni consideră că măsura ridicării autorizației de funcționare a băncii este un simplu corolar al hotărârii de dizolvare și lichidare voluntară a băncii. În opinia noastră considerăm că ridicarea autorizației băncii

constituie și o sancțiune, întrucât hotărârea de dizolvare și lichidare voluntară a avut la bază unele stări de lucruri anormale pentru buna desfășurare a activităților bancare. Ne referim aici la un management inadecvat, la imposibilitatea îndeplinirii scopului pentru care s-a înființat banca și nu în ultimul rând la incapacitatea de plată a creditorilor. În practică, Banca Națională a României poate lua și alte măsuri prealabile, prevăzute de lege, printre care aplicarea unor avertismente, limitarea operațiunilor, aplicarea de amenzi și chiar retragerea aprobării date conducătorilor băncii care, poartă întreaga răspundere pentru situația în care a fost adusă instituția bancară, de dizolvare și lichidare. De altfel, din analiza conținutului art.16 din Legea bancară nr.58/1998, rezultă, conform opiniei noastre că retragerea autorizației de funcționare a băncii poate fi considerată și o sancțiune, având ca bază de analiză prevederile:

„Banca Națională a României poate retrage autorizația unei bănci:

- a. la cerere
- b. ca sancțiune, potrivit art.69 alin.2 lit.e, în baza următoarelor motive...
- c. acționarii au decis să dizolve și să lichideze banca.”

Retragerea autorizației băncii, după ce în prealabil au fost dispuse aceste măsuri de către Banca Națională a României, ne îndreptățește să considerăm că retragerea autorizației este o sancțiune și nu o simplă măsură impusă de hotărârea de dizolvare și lichidare voluntară. Retragerea autorizației de funcționare a băncii nu duce la pierderea personalității juridice a societății bancare. Odată retrasă autorizația de funcționare ca bancă, aceasta rămâne ca o simplă societate comercială care dispune de personalitate juridică până la terminarea lichidării și radierea ei din evidențele registrului comerțului.

Etapele derulării procedurii de dizolvare și lichidare voluntară a băncilor

Practic, procedura dizolvării și lichidării voluntare a unei bănci se derulează parcurgând următoarele etape:

1. Convocarea Adunării generale a acționarilor. Aceasta se convoacă potrivit legii și se ține la sediul băncii. Acționarii ce dețin majoritatea absolută din capitalul social reprezentat în adunare, aprobă dizolvarea și lichidarea voluntară a băncii. Conform prevederilor legale, acționarii pot numi și lichidatorul iar dacă nu este posibil, numirea se face la o viitoare adunare generală. Facem precizarea că, în caz de faliment bancar, lichidatorul se numește de către judecătorul-sindic, de îndată ce s-a dispus declanșarea procedurii.
2. Realizarea procedurii de publicitate. Hotărârile adoptate și redactate se publică prin Monitorul Oficial. Hotărârea de dizolvare și lichidare își produce efectele față de terți numai după trecerea

termenului de 30 de zile de la publicare (art.229, Legea 31/1990-republicată). În toată această perioadă, terții, persoane fizice sau persoane juridice, pot face opoziții la hotărârea de dizolvare și lichidare voluntară a băncii, opoziții care se soluționează de tribunal.

3. Înregistrarea mențiunii de dizolvare și lichidare la Oficiul Registrului Comerțului. După trecerea celor 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial a hotărârii de dizolvare și lichidare și dacă acestea nu au fost atacate în instanță, hotărârile de dizolvare și lichidare voluntară a băncii, împreună cu actul adițional care consfințește modificarea intervenită, se depune la Oficiul Registrului Comerțului. Documentele sus-menționate se depun de către lichidatorul desemnat, urmând ca acesta să-și intre în drepturi după ce mențiunile respective au fost înregistrate la Oficiul Registrului Comerțului. De îndată ce Registrul Comerțului a înregistrat mențiunea și a eliberat certificatul de înregistrare a mențiunii respective, lichidatorul desemnat își exercită în totalitate drepturile sale așa cum sunt ele prevăzute de lege și pe care nu ne propunem să le dezvoltăm, ele fiind îndeobște cunoscute.

Particularități și deosebiri ale dizolvării și lichidării voluntare față de falimentul bancar

1. Prima și cea mai importantă particularitate a dizolvării și lichidării voluntare a băncilor comparativ cu falimentul dispus în temeiul Legii nr.83/1998, cu modificările ei ulterioare, este cea a subordonării. În cazul dizolvării și lichidării voluntare a băncilor, întreaga acțiune este subordonată voinței Adunării generale a acționarilor care asigură și controlul permanent al desfășurării ei. În acest sens, Legea nr.31/1990-republicată, prevede în mod expres, prin art.247, alin.5, că lichidatorul își îndeplinește mandatul sub controlul strict al cenzorilor, organ care după cum bine se cunoaște este ales de către adunarea generală a acționarilor. La falimentul bancar, care este dispus de către judecătorul-sindic, la cererea creditorilor sau a Băncii Naționale a României, întreaga operațiune de lichidare este subordonată judecătorului-sindic. Lichidarea voluntară a unei bănci nu poate fi solicitată niciodată de către creditorii acesteia.
2. Dizolvarea și lichidarea voluntară a unei bănci poate fi hotărâtă de acționari în cazul unei activități bancare normale, pe când în cazul falimentului, acesta se dispune numai atunci când banca este considerată a fi în încetare de plăți.

3. Societatea bancară aflată în lichidare voluntară își păstrează personalitatea juridică numai pentru nevoile lichidării “până la terminarea acesteia” așa cum este prevăzut de art.228, alin.4 din Legea nr.31/1990-republicată. Trebuie să precizăm însă că societatea bancară aflată în lichidare voluntară își păstrează personalitatea juridică până la finalizarea operațiunii, dar numai ca societate comercială comună și nu ca bancă, dat fiind faptul că Banca Națională a României i-a retras autorizația de funcționare în momentul în care a primit hotărârea acționarilor de dizolvare și lichidare voluntară. Prin urmare societatea bancară aflată în lichidare voluntară nu mai are nici o competență în a desfășura activități bancare în afară de acelea care privesc lichidarea conturilor și recuperarea creditelor neachitate.
4. Societatea bancară aflată în lichidare voluntară poate să înceteze acțiunea de lichidare, dacă acționarii hotărăsc acest lucru, și să reentre în activitățile sale normale, așa cum sunt ele prevăzute de actul constitutiv, cu condiția ca “ să nu se fi efectuat nici o repartitie din activ”(art.226 alin.1-Legea 31/1990, republicată). Se impune aici să facem precizarea că pentru reluarea activităților bancare, trebuie mai întâi să se obțină autorizația de funcționare din partea Băncii Naționale a României, conform procedurilor prevăzute de Legea 58/1998, adăugită și completată, dat fiind, că anterior, aceasta a fost retrasă. În cazul în care se renunță la activitățile bancare, prin act adițional la actul constitutiv, societatea poate să funcționeze ca simplă societate comercială.
5. Societatea bancară în lichidare voluntară mai are anumite obligații de subordonare față de Banca Națională a României, deși nu mai ființează ca bancă, fiind obligată să raporteze lunar situația recuperării creditelor restante. Opinia conform căreia societatea bancară aflată în lichidare voluntară n-ar mai trebui să aibă nici o legătură cu Banca Națională a României ni se pare a fi în afara cadrului normal operațional al unei societăți bancare fie ea chiar în lichidare. Banca Națională a României, ca autoritate de supraveghere și control a activităților bancare la nivel național, trebuie să fie în continuare interesată și de mersul normal al lichidării, fie ea chiar și voluntară.

Derularea în continuare a lichidării voluntare a societății bancare se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii 31/1990-republicată, după procedura cunoscută, de către practicienii în reorganizări și lichidări de societăți.

EFECTELE DESCHIDERII PROCEDURII REORGANIZĂRII JUDICIARE ȘI A FALIMENTULUI

URSU ILIE
Judecător-sindic
Tribunalul Bistrița-Năsăud

1. Considerații introductive

Deși tema acestei lucrări este foarte generoasă și îmbie la o aprofundare a problematicii legate de aspectele teoretice și practice ale aplicării Legii nr.64/1995 republicată, privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, ne propunem în această lucrare să prezentăm doar aspectele și cadrul legal al efectelor deschiderii procedurii reorganizării judiciare și a falimentului în contextul modificărilor aduse Legii nr.64/1995 prin Ordonanța Guvernului nr.38/2002, aprobată prin Legea nr.82/2003.

De la început, este de relevat că legiuitorul distinge între “începerea procedurii” și “deschiderea procedurii”, ca momente procedurale cu efecte deosebite, așa cum a sesizat literatura de specialitate.

Sub aspect procesual, înregistrarea cererii introductive la tribunalul competent marchează momentul inițial care pune în mișcare mecanismul procedural reglementat de Legea nr.64/1995, respectiv acest moment reprezintă începerea procedurii care este distinct de momentul deschiderii procedurii și care se produce printr-o hotărâre a judecătorului-sindic (încheiere sau sentință), după analizarea condițiilor de admisibilitate ale cererii.

Începerea procedurii, moment marcat prin înregistrarea cererii debitorului, a creditorului sau a camerelor de Comerț, Industrie și Agricultură teritoriale, produce două efecte principale:

- prin începerea procedurii, instanța competentă este sesizată și investită cu aplicarea dispozițiilor Legii nr.64/1995; acesta este un efect propriu oricărei acțiuni civile, o funcție a acțiunii în dreptul procesual civil, ca o consecință a garanțiilor constituționale privind accesul la justiție;

- după înregistrarea cererii introductive, președintele tribunalului va nominaliza judecătorul-sindic care este, astfel investit cu soluționarea cazului, dintre cei desemnați în condițiile art.6 din lege.

Al doilea moment important al procedurii, cel al deschiderii procedurii de reorganizare judiciară și faliment (va fi numit în continuare, generic, “deschiderea procedurii”), este marcat de hotărârea judecătorului-sindic (încheiere sau sentință), în condițiile și în funcție de realizarea cerințelor prevăzute de art.31 din lege.

Așadar, data pronunțării hotărârii judecătorului-sindic prin care se dispune deschiderea procedurii constituie momentul deschiderii procedurii, chiar dacă hotărârea este supusă căii de atac a recursului, deoarece legea a prevăzut în mod expres la art.11 că hotărârile judecătorului-sindic sunt definitive și executorii.

Perioada de la data deschiderii procedurii până la confirmarea unui plan sau începerea procedurii falimentului reprezintă o altă etapă a procedurii, denumită de literatura de specialitate “**perioada de observație**”, în care se clarifică modul de lucru a adunării creditorilor, este reglementată procedura de declarare, verificare și contestare a creanțelor – procedura care este prevăzută atât în aceasta etapă, cât și în detaliu, în cea a falimentului.

Această etapă din procedură mai este denumită în literatura de specialitate și “procedura generală”, deoarece ea nu cuprinde nici perioada de reorganizare și nici cea a falimentului, însă deschiderea “procedurii generale”, generează o serie de efecte importante, diferite de celelalte perioade (etape) ale procedurii, așa cum s-a arătat.

II. Efectele deschiderii procedurii

A. Clasificarea efectelor deschiderii procedurii

În funcție de o serie de împrejurări în care se produc sau de aspectele la care se referă, aceste efecte ar putea fi clasificate astfel:

- 1.efecte procedurale și de fond;
- 2.efecte legale - obligatorii (imperative) și facultative;
- 3.efecte patrimoniale (legate de patrimoniul debitorului) și efecte nepatrimoniale (de natură civilă, penală sau personală ori profesională).

B. Principalele efecte ale deschiderii procedurii

a) De la data deschiderii procedurii se suspendă toate acțiunile judiciare sau extrajudiciare pentru realizarea creanțelor asupra debitorului sau bunurilor sale (art.35).

Această măsură urmărește să preserveze caracterul consensual, colectiv și egalitar al procedurilor reglementate de lege, evitând astfel ca asupra averii debitorului să se exercite acțiuni individuale de urmărire sau executare silită a creanțelor creditorilor și eliminând incertitudinea asupra masei pasive.

Creditorii ale căror acțiuni au fost astfel suspendate își vor declara creanțele în cadrul procedurii reorganizării judiciare și falimentului.

De la această regulă, Legea nr.64/1995 prevede două excepții, dintre care una a fost introdusă prin O.G. nr.38/2002 iar o a treia excepție este prevăzută într-un alt act normativ (Legea nr.99/1999).

Astfel, o primă excepție este prevăzută de art.51 alin.2 care se referă la posibilitatea ca un contractant să poată introduce o acțiune în despăgubiri împotriva debitorului, în cazul denunțării unui contract de către administrator/lichidator.

O a doua excepție este introdusă de art.35¹ de către O.G. nr.38/2002 și care se referă la posibilitatea ca judecătorul-sindic să ridice suspendarea în anumite situații, la cererea creditorului titular al unei creanțe garantate cu ipotecă, gaj sau altă garanție reală mobilă.

O a treia excepție este reglementată de art.86 din Titlul IV al Legii nr.99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice, titlu care reglementează regimul juridic al garanțiilor reale mobiliare. Potrivit acestui text de lege, măsurile întreprinse de creditori în vederea executării garanțiilor reale mobiliare nu se suspendă ca urmare a deschiderii procedurii reorganizării judiciare și a falimentului. Pe drept cuvânt, în literatura de specialitate s-a arătat că această importantă concesie va avea dramatice efecte negative asupra întregii proceduri, transformând-o într-un exercițiu lipsit de o reală eficiență (I. Schiau, Regimul juridic al insolvenței comerciale, Ed. Beck 2001, p.129).

b) Deschiderea procedurii suspendă orice termen de prescripție a acțiunilor judiciare sau extrajudiciare pentru realizarea creanțelor asupra debitorului sau bunurile sale (art.36).

Pentru ca împotriva debitorului, creditorii să-și poată exercita dreptul de realizare a creanțelor și după închiderea procedurii, termenele de prescripție suspendate vor începe să curgă după 30 de zile de la închiderea procedurii.

c) Stoparea curgerii dobânzilor (art.37).

Dacă textul art.37 înainte de modificare, se referea doar la oprirea curgerii dobânzilor pentru creanțele negarantate, iar jurisprudența a asimilat dobânzilor, majorările de întârziere, “pentru identitate de rațiune” (Ioan Turcu, Insolvența comercială, reorganizarea judiciară și falimentul, Ed. Lumina Lex, 2000, p.215), în noua reglementare acest efect este mai clar circumstanțiat făcând referire, pe lângă dobânzi și alte cheltuieli ce nu pot fi adăugate creanțelor născute anterior deschiderii procedurii și negarantate cu ipotecă, gaj sau altă garanție reală mobilă cu drept de retenție de orice fel și la majorări de întârziere și penalități.

Prin excepție, acest tratament poate fi aplicat și creanțelor garantate, dacă prin programul de plată a creanțelor, cuprins în planul de reorganizare se derogă de la aceste prevederi (art.37, teza ultimă așa cum a fost modificată prin O.G. nr.38/2002).

Pentru creanțele bugetare, se datorează majorări și penalități de întârziere până la data plății debitorului sau până la data intrării în faliment. Aceste majorări și penalități curg și pentru creanțele bugetare născute înaintea deschiderii procedurii, ca mijloc de protecție a creditorilor bugetari în concurs cu creditorii garanți (art.60 ind.7).

d) Interdicția înstrăinării acțiunilor sau părților sociale de către administratorii care le dețin la societatea debitoare, fără acordul judecătorului-sindic (art.38).

Pentru a conferi eficiență juridică acestei interdicții legea prevede sancțiunea nulității actelor juridice de înstrăinare a acțiunilor sau părților sociale și impune judecătorului-sindic să indisponibilizeze aceste acțiuni sau părți sociale în registrele speciale de evidență;

e) Interzicerea constituirii de către debitor a unor garanții personale sau reale, a obligațiilor sale născute anterior sau asumate ulterior deschiderii procedurii, fără autorizarea

judecătorului-sindic, sub sancțiunea nulității lor; în acest scop, debitorul sau administratorul sunt obligați să întocmească și să păstreze lista detaliată a tuturor actelor și operațiunilor încheiate după data deschiderii procedurii;

f) Deschiderea procedurii ridică debitorului dreptul de administrare – constând în dreptul de a-și conduce activitatea, de a-și administra bunurile din avere și de a dispune de ele, dacă acesta nu și-a declarat intenția de dezorganizare (art.40¹, introdus prin O.G. nr.38/2002);

g) În termen de maximum 60 de zile de la data deschiderii procedurii, toți creditorii cu creanțe anterioare acestei date vor depune declarația de creanță, scop în care vor fi notificați de judecătorul-sindic sau administrator, după caz. Noile reglementări prevăd, în mod imperativ obligația ca notificarea să se publice pe cheltuiala averii debitorului, într-un ziar de largă circulație (art.58¹ alin.3).

h) În termen de 30 de zile de la desemnarea sa, administratorul/lichidatorul va întocmi și va supune judecătorului-sindic un raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la încetarea de plăți cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă.

i) Cei abilitați de lege, (debitorul, administratorul, comitetul creditorilor, creditorii titulari a cel puțin unei treimi din valoarea creanțelor garantate sau creditorii chirografari) vor putea propune un plan de reorganizare, în condițiile prevăzute de art.59 din lege, așa cum a fost modificat prin O.G. nr.38/2002.

j) Actele emise de la debitor vor purta mențiunea “în insolvență” (pe perioada de observație), “în reorganizare” (după confirmarea planului), respectiv “în faliment” (după începerea procedurii falimentului), în limbile română, engleză și franceză;

* * *

O ameliorare importantă a reglementării efectelor deschiderii procedurii a fost realizată de O.G. nr.38/2002, prin introducerea unei noi secțiuni, consacrată “primelor măsuri” luate de judecătorul-sindic sau de administrator, după caz, privind: notificarea creditorilor, efectuarea mențiunilor în registrele de publicitate, condițiile cerute pentru cererile de admitere a creanțelor, procedura de verificare a creanțelor, tabelul preliminar și contestarea acestuia, tabelul definitiv etc.

Într-un recent articol publicat și în “Revista de drept comercial nr.9/2002” (articol elaborat pentru a fi publicat în “Revue des procedures collectives civiles et commerciales”), distinsul profesor universitar doctor Ioan Turcu, făcea următoarele remarci pertinente referitoare la ultimele modificări aduse Legii nr.64/1995: “Cu toate calitățile și defectele ei noua reglementare înfăptuită prin O.G. nr.38/2002 nu este decât expresia unui nou provizorat, din două motive: 1) va suferi modificări în parlament, în procedura de aprobare necesară; 2) soarta ei va fi influențată și de concluziile grupului independent de experți care elaborează alte propuneri pentru modificarea Legii nr.64/1995. Până atunci, soarta legii, în cele patru variante ale sale, este în mâinile judecătorilor-sindici și ale practicienilor cu care colaborează și care o vor aplica într-o mare diversitate de interpretări previzibile și imprevizibile”.

ÎNCHIDEREA PROCEDURII de reorganizare judiciară sau de faliment în condițiile prevăzute de Legea nr.64/1995, cu modificările ulterioare

Ioan Doru Voşloban
judecător la Tribunalul Harghita

Prin înregistrarea la grefa tribunalului competent a unei cereri introduse de către una dintre părțile care au dreptul să inițieze procedura reglementată de Legea nr.64/1995, cu modificările ulterioare, este sesizată instanța care urmează să îndeplinească actele de procedură a reorganizării judiciare sau a falimentului.

Judecătorul sindic nominalizat în condițiile prevăzute de art.8 din lege, trebuie să exercite atribuțiile conferite potrivit art.10, printre care și pe aceea de a hotărî închiderea procedurii de reorganizare judiciară sau de faliment.

O primă problemă pe care trebuie să o rezolve judecătorul sindic, este pronunțarea hotărârii de admitere a cererii privind începerea procedurii reglementate de Legea nr.64/1995, cu modificările ulterioare, sau de respingere a cererii introduse.

Dacă se reține că există temeiurile prevăzute de art.31 din Legea nr.64/1995, judecătorul sindic poate dispune prin încheiere respingerea cererii introdusă de debitor, de un creditor ori de Camera de Comerț și Industrie teritorială. Pronunțarea încheierii de respingere a cererii poate fi motivată prin următoarele :

- a) cererea debitorului nu corespunde condițiilor prevăzute de lege la:
 - art.25 (urmare opoziției creditorilor se dovedește că cererea s-a introdus fără să fie iminentă starea de insolvență; semnatarul cererii nu are calitatea de reprezentant legal al debitoarei);
 - art.26 (cererea nu este însoțită de documentele prevăzute la acest articol);
 - art.28 (în ultimii 5 ani debitorul a mai făcut o astfel de cerere sau creditorii au introdus o cerere împotriva sa, nefiind admisibilă cererea de reorganizare, în condițiile art.59 alin.3 din lege);
- b) cererea creditorului nu corespunde condițiilor prevăzute de art.29 din lege, constând în aceea că debitorul a făcut contestația în termenul prevăzut de art.31 alin.3 și se dovedește că nu este în stare de insolvență, sau creanța nu are valoarea prevăzută de art.29 alin.1 din lege, ori nu este certă, lichidă și exigibilă.

Dacă debitorul nu contestă cererea introdusă în termenul de 5 zile de la primirea comunicării cererii creditorului se

va pronunța sentința de deschidere a procedurii conform art.31 alin.7 din lege.

Considerăm că aplicarea prevederilor art.31 alin.7 se poate face dacă din documentele ce însoțesc cererea creditorului rezultă că există o creanță certă, lichidă și exigibilă, iar valoarea acesteia corespunde limitelor prevăzute de art.29 alin.1 din lege.

- c) cererea introdusă de Camera de Comerț și Industrie teritorială sau de o asociație cooperatistă să fie însoțită de dovada stării de insolvență notorie a debitorului.

Încheierea de respingere a cererii este un act final de procedură care produce efectul dezinvestirii instanței. Această hotărâre se deosebește de hotărârile prin care se închide procedura de reorganizare sau de faliment ce a fost deschisă în cazul admiterii cererii.

Dacă încheierea de respingere a cererii rămâne irevocabilă, ca urmare a nerecurării ori a respingerii recursului, se vor produce efectele unei hotărâri judecătorești în ce privește puterea doveditoare ca act autentic cu privire la starea de fapt constatată de judecătorul-sindic și puterea lucrului judecat (*Viorel Mihai Ciobanu – Tratat teoretic și practic de procedură civilă, Editura „Național” 1999 București, volumul II, pag. 268-278*).

Subliniem că debitorul nu va fi considerat că a fost subiect al procedurii instituite de Legea nr.64/1995, cu modificările ulterioare, spre a fi respinsă o propunere a sa privind un plan de reorganizare, conform art.59 din lege, în cazul deschiderii procedurii reorganizării în termen de 5 ani după rămânerea definitivă și irevocabilă a încheierii de respingere a unei cereri de deschidere a procedurii.

Considerăm că, debitorul devine subiect al procedurii instituite de Legea nr.64/1995 dacă s-a pronunțat o hotărâre de deschidere a acestei proceduri.

Dacă a fost deschisă procedura reglementată de Legea nr.64/1995 și apoi s-a stabilit că debitorul se reorganizează ori se deschide procedura falimentului acestuia, hotărârea de închidere a acestor proceduri va putea fi pronunțată în următoarele situații:

1. Conform art.119 din lege, judecătorul-sindic va pronunța o sentință de închidere a procedurii chiar înainte ca bunurile din averea debitorului să fi fost lichidate în

+

cyanmagentablack

întregime, dacă creanțele au fost complet acoperite prin distribuirile făcute.

Sentința de închidere a procedurii în temeiul acestor dispoziții legale poate fi pronunțată avându-se în vedere:

- a) – dacă debitorul prezintă dovada că a plătit obligația scadentă ce formează obiectul cererii creditorului în termenul prevăzut de art. 32 din lege (10 zile de la comunicarea hotărârii de deschidere a procedurii)
- b) - dacă debitorul și-a declarat intenția de a reorganiza activitatea, conform art.26 lit.f din lege și, până la adunarea generală a creditorilor identificați în tabelul definitiv al datoriilor debitorului, face plata tuturor creanțelor înscrise în tabel;
- c) - dacă s-a deschis procedura falimentului și prin lichidarea parțială a bunurilor din averea debitorului se obțin sume suficiente pentru plata tuturor datoriilor menționate în tabelul definitiv.

Având în vedere posibilitatea închiderii procedurii înainte ca bunurile din averea debitorului să fi fost lichidate în întregime, considerăm că trebuie să se revoce dizolvarea societății debitoare ce a fost dispusă prin încheierea de începere a procedurii falimentului, procedându-se în același mod ca în situația închiderii procedurii conform art.120 din lege.

Dacă nu se procedează astfel, se ajunge în situația contradictorie în care se poate închide procedura după plata tuturor datoriilor, dar societatea este desființată prin faliment și, în consecință, ar trebui lichidată întreaga sa avere spre a se dispune radierea din registrul comerțului.

Există și posibilitatea de a proceda la dizolvarea debitoare după începerea procedurii falimentului în temeiul prevederilor art.77 din lege, când s-a făcut inventarul și evaluarea bunurilor din activul patrimonial al debitoare și este aprobat tabelul definitiv al datoriilor acesteia. În această fază a procedurii, judecătorul sindic poate constata că valoarea datoriilor debitoare este mai mare decât valoarea estimată a activului patrimonial al acesteia. Astfel, poate dispune prin încheiere motivată dizolvarea societății debitoare, în temeiul art.77 alin.2 din lege atunci când există dovezi privind faptul că nu vor mai rămâne bunuri din patrimoniul debitoare, după terminarea lichidării datoriilor înscrise în tabelul definitiv.

Dacă valoarea datoriilor debitoare, înscrisă în tabelul definitiv, este mai mică decât valoarea activului patrimonial identificat după inventarierea bunurilor din averea acesteia, nu mai este cazul să se dispună prin încheiere dizolvarea debitoare din cauză de faliment. Astfel, poate fi închisă procedura în temeiul art.119 din lege, iar debitoare va continua să existe, nemaifiind necesară revocarea unei încheieri de dizolvare, spre a nu încălca principiul desistării judecătorului după ce a pronunțat o hotărâre.

2. Conform art.120 din lege, la expirarea termenului pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor, dacă se constată că nu s-a depus nici o cerere, se poate pronunța

o sentință de închidere a procedurii și de revocare a hotărârii de deschidere a acesteia.

Spre a putea ajunge în situația prevăzută de art.120 alin.1 din lege, este necesar să fie îndeplinite următoarele forme de procedură:

- a) să se prezinte de către debitor dovada că a fost plătită datoria față de creditorul care a cerut deschiderea procedurii, până la expirarea termenului pentru depunerea cererilor de înregistrare a creanțelor;
- b) data cu notificarea termenului pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor să se publice într-un ziar de largă circulație conținutul notificării, iar încheierea de deschidere a procedurii să fie comunicată Oficiului registrului comerțului pentru înscrierea mențiunii;

Sentința de revocare a hotărârii de deschidere a procedurii nu produce efectele prevăzute de art.123 din lege cu privire la descărcarea debitorului de obligații.

Conform art.120 alin.2 din lege, operațiunile de administrare, legal făcute asupra averii debitorului, își vor produce efectele, iar drepturile dobândite până la revocare rămân neatinse.

3. În temeiul art.117 alin.1 din lege, o procedură de reorganizare prin continuarea activității sau lichidare pe bază de plan va fi închisă, printr-o sentință, în urma îndeplinirii tuturor obligațiilor de plată asumate prin planul confirmat.

Este necesară aprobarea raportului final prezentat de cei împuterniciți legal să administreze averea debitoare prin care se prezintă situația privind executarea tuturor prevederilor planului de reorganizare și efectuarea plăților către creditori, prevăzute în plan. Pe această bază se poate pronunța sentința de închidere a procedurii în condițiile art.117 alin.1 din lege.

4. În temeiul art.117 alin.2 din lege, o procedură de faliment va fi închisă atunci când judecătorul-sindic a aprobat raportul final, când toate fondurile și bunurile din averea debitorului au fost distribuite și când fondurile nereclamate au fost depuse la bancă. În urma unei cereri a lichidatorului, judecătorul sindic va pronunța o sentință, închizând procedura și, după caz, dispunând radierea societății comerciale.

În sentința de închidere a procedurii trebuie să se dispună în ce măsură este descărcat debitorul de obligații, în conformitate cu prev.art.123 din lege.

În situațiile când se decide intrarea în faliment, conform art.77 din Legea nr.64/1995 cu modificările ulterioare și judecătorul-sindic a dispus dizolvarea societății debitoare, iar lichidatorul nu poate identifica nici un bun din averea acestei societăți pentru că la sediul înregistrat în registrul comerțului nu se găsesc bunuri urmăribile silit, nedesfășurându-se nici o activitate, conform obiectului activității înscris în actul constitutiv, s-a ridicat problema, în practică, dacă poate fi închisă procedura falimentului în temeiul

art.117 alin.2 din lege sau ar fi trebuit să se mențină dispozițiile art.118 din lege, abrogat prin O.G. nr.38/2002 potrivit căruia: ”în orice stadiu al procedurii judecătorul sindic poate da o încheiere de încheiderii a procedurii, dacă constată că bunurile existente nu sunt suficiente pentru a acoperi cheltuielile administrative și nici un creditor nu se oferă să avanseze sumele corespunzătoare”.

Abrogarea art.118 din Legea nr.64/1995 a fost necesară și oportună având în vedere că desființarea unei societăți comerciale din cauza falimentului trebuie urmată de lichidarea și repartizarea patrimoniului social, în temeiul art.228 din Legea nr.31/1990, cu modificările ulterioare. Numai după îndeplinirea formalităților de lichidare se poate proceda la radierea societății desființate din registrul comerțului.

În acele cauze, înregistrate după intrarea în vigoare a O.G. nr.38/2002, în care există situația că nu se pot identifica bunuri urmăribile silit, creditorul-reclamant, precum și alți creditori care au făcut declarație de creanță formulează cereri și sesizează judecătorul-sindic, acesta poate dispune ca o parte a pasivului societății debitoare să fie suportată de către administrator, director sau cenzori, cărora li se poate stabili răspunderea pentru faptele prevăzute de art.124 din lege. Conform art.126 din lege, judecătorul-sindic se poate sesiza și din oficiu pe baza datelor din dosarul cauzei.

În baza sentinței definitive și irevocabile prin care judecătorul-sindic a stabilit răspunderea unei persoane dintre cele prevăzute la art.124 din lege, lichidatorul ia măsuri pentru efectuarea executării silite în conformitate cu art.127 din Legea nr.64/1995, cu modificările ulterioare și cu regulile din Codul de procedură civilă.

După încasarea în contul de faliment a sumelor prevăzute în sentința civilă prin care s-a stabilit obligația de plată a unei părți a pasivului societății în faliment și distribuirea acelor sume creditorilor sau, după ce se constată, de către executorul judecătoresc, insolvabilitatea debitorului, se poate aproba raportul final al lichidatorului, conform regulilor de procedură prevăzute la art.115 din lege.

Pe baza raportului final al lichidatorului se încheie procedura conform art.117 alin.2 din lege și se dispune radierea societății comerciale debitoare din registrul comerțului.

Remunerația lichidatorului și cheltuielile de executare silită se plătesc, avându-se în vedere ordinea de prioritate în care se distribuie sumele realizate în contul de faliment al debitoare sau din fondul de lichidare constituit conform art.4 din Legea nr.64/1995 cu modificările ulterioare.

5. În cazul în care procedura începută a fost suspendată conform art. III din O.G.nr.38/2002, la cererea instituției publice implicate în privatizarea societății trebuie rezolvate următoarele probleme ca urmare a pronunțării încheierii de suspendare:

a) - Deoarece se dispune suspendarea procedurii în vederea încheierii actului de vânzare a pachetului majoritar de acțiuni ale statului, realizându-se privatizarea societății debitoare, este necesar să se dispună și măsuri privind încetarea exercitării atribuțiilor lichidatorului.

Dacă, la data pronunțării încheierii de suspendare, sunt încheiate actele de inventariere a bunurilor din averea debitoare și de înscriere a creditorilor în tabelul preliminar sau în tabelul definitiv al datoriilor societății debitoare, este necesar să se dispună predarea gestiunii bunurilor și a tabelelor susmenționate de la lichidator la administratorul societății debitoare, care, reîncepe exercitarea atribuțiilor.

b) - Nefiind distribuite sume obținute din lichidarea averii debitoare, este necesar să se stabilească valoarea cheltuielilor de conservare a bunurilor până la data încheierii procesului verbal de predare-primire a gestiunii către administratorul acesteia. Debitoarea va fi obligată la plata acestor cheltuieli în contul tribunalului, sau în contul custodelui ori prestatorului serviciului de pază, dacă cheltuielile nu au fost avansate din contul de finanțare a procedurii falimentului.

c) - Remunerația lichidatorului, până la data suspendării procedurii și încetării activității sale, trebuie avansată din contul tribunalului pentru finanțarea cheltuielilor de lichidare iar societatea debitoare va fi obligată să plătească în acest cont suma avansată.

La expirarea termenului de un an până la care s-a dispus suspendarea pot interveni următoarele situații:

a) - Dacă instituția implicată în privatizare a depus la dosar cererea de încheidere a procedurii însoțită de actul de privatizare a debitoare, se pronunță încheierea de încheidere a procedurii conform art.III din O.G.nr.38/2002.

b) - La cererea instituției implicate în privatizare se poate prelungi suspendarea procedurii cu maximum un an, conform art.III alin.2 din O.G.nr.38/2002.

c) - Dacă nu s-a cerut prelungirea suspendării și nu s-a depus la dosar actul de privatizare a societății, până la expirarea termenului de suspendare, trebuie să se procedeze, din oficiu, la repunerea pe rol a dosarului, citarea creditorilor, a instituției implicate și a societății-debitoare.

Dacă se depune la dosar cererea de încetare a procedurii însoțită de actul de privatizare a debitoare, se poate dispune încheierea procedurii.

Dacă nu s-a reușit privatizarea societății-debitoare, neexistând nici scrisoare de intenție pentru achiziționarea pachetului de acțiuni, va fi continuată procedura de faliment. După lichidarea averii debitoare procedura va fi încheisă conform dispozițiilor art.117 alin.2 din lege.

+

cyanmagentablack

REGIMUL FISCAL AL COMERCIANȚILOR SUPUȘI PROCEDURII REORGANIZĂRII JUDICIARE ȘI FALIMENTULUI

Conf. dr. RADU BUFAN
Facultatea de Drept
Universitatea de Vest din Timișoara

1. Considerații introductive:

Dreptul nostru fiscal nu conține dispoziții derogatorii pentru comercianții aflați în procedura Legii nr. 64/1995, nici din punct de vedere al impozitului pe profit, nici al TVA.

Modificările aduse în vara anului 2002 asupra acestor impozite tind să creeze un regim juridic aparte operațiunilor de fuziune, divizare, dizolvare și lichidare, fără a face însă mențiuni speciale la legislația insolvenței.

În Legea nr. 64/1995 în schimb, există o dispoziție derogatorie de la dreptul comun referitoare la curgerea dobânzilor (majorărilor) și penalităților, care se stopează în caz de intrare în faliment.

Clarificarea regimului fiscal al comercianților aflați în procedura Legii nr. 64/1995 comportă în prealabil o familiarizare cu regulile și principiile de interpretare a normelor dreptului fiscal.

2. Specificul interpretării normelor de drept fiscal

În dreptul fiscal interpretarea normelor juridice este supusă atât unor reguli consacrate în teoria generală a dreptului dar și unor reguli specifice, care-și au baza în principiile dominante care reglementează dreptul fiscal. Aceste principii – dintre care la loc de frunte se situează principiul legalității – conduc la consecințe importante în ce privește prioritatea unor anumite reguli de interpretare în raport cu altele.

Principiul legalității, enunțat expres și în Constituția României (art.53, art.136 și 138) dispune că impozitele și taxele se pot stabili numai prin acte de forță juridică a legii; se apreciază în literatura juridică de drept continental, că acest principiu ocupă, în dreptul fiscal un rol dominant, având drept consecință limitarea libertății de mișcare a interpretului, în sensul că nici organul administrativ nu poate să adauge, prin interpretare, noi impozite sau condiții neprevăzute de lege pentru a beneficia de exonerări și nici contribuabilul nu poate

acționa în interesul său prin extinderea prin analogie, a excepțiilor, scutirilor, etc.

În consecință, întreaga doctrină și jurisprudență admit că interpretarea strictă a textului fiscal, care are valoare de regulă fundamentală de interpretare în dreptul fiscal, își are originea tocmai în principiul legalității și în rolul predominant al acestuia, fapt care nu mai lasă multă libertate de acțiune altor principii ale dreptului în acest domeniu¹.

Doctrina și jurisprudența din țările de drept continental sunt de acord asupra etapelor interpretării în dreptul fiscal ca fiind următoarele:

2.1. Analiza textului de interpretat pentru a determina dacă acesta este clar sau ambiguu

Dacă se ajunge la concluzia că textul este clar, este unanim admis că nu se mai trece la nici o încercare de interpretare. Deci, dacă norma de drept fiscal este clară, fără ambiguități, textul trebuie interpretat literal, fără a se mai apela la acte, norme, etc, situate în afara aceluși text, pentru a identifica elemente suplimentare de clarificare. Pe baza unei decizii a Consiliului de stat francez, doctrina a împins primordialitatea acestei reguli până la a afirma că “această regulă, de aplicațiune generală, se aplică la toate ramurile contenciosului administrativ, inclusiv în materie fiscală; ea poate conduce la soluții în care judecătorul face să prevaleze litera textului, chiar când apare evident că legiuitorul a exprimat intenția sa în termeni ce au trădat această intenție². În mod analog, Curtea belgiană de casație s-a pronunțat constant, din 1940, în sensul că “ceea ce este clar, nu trebuie interpretat”³.

Aplicarea acestei reguli conduce la căutarea doar în subsidiar a voinței reale a legiuitorului și vine oarecum în contradicție cu tradiția noastră juridică, așa cum a fost afirmată în doctrina și jurisprudența română de la nivelul anilor ‘40.

Considerăm că această regulă trebuie acceptată și în dreptul nostru fiscal modern

datorită unei serii de argumente, dintre care putem aminti:

- caracterul de ordine publică al legislației fiscale;
- tendințele clar conturate în comportamentul subiectelor raporturilor juridice fiscale, cea evazionistă (la contribuabili) și cea arbitrar-abuzivă (la fisc), care ar fi favorizate prin “exploatarea” voinței presupuse a legiuitorului;
- marea mobilitate a textelor fiscale din ultimul deceniu;
- creșterea semnificativă a numărului impozitelor și taxelor, ceea ce conduce la multiplicarea surselor de dezacorduri, etc.

Reamintim că textul pe care-l putem supune sau nu operațiunii de interpretare este textul legii sau Ordonanței Guvernului, singurele acte care se situează la nivelul cerut de Constituție pentru a reglementa cu caracter primar în materia impozitelor și taxelor.

În consecință, analiza textului legal nu se extinde la nivelul actelor administrative de aplicare a legii, cel mai adesea norme metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor și aprobate prin Hotărâre a Guvernului. Dacă textul fiscal este clar, Hotărârea Guvernului nu mai poate fi luată în considerare, putând chiar a-i altera sensul; putem analiza normele de aplicare doar în subsidiar și numai în etapele ulterioare, dacă textul legal este neclar sau ambiguu.

2.2. Interpretarea strictă (literală) a textului fiscal

Regula fundamentală de interpretare a unui text fiscal aparent clar este că acesta se interpretează în mod strict; în doctrină s-a arătat că interpretarea strictă exclude atât interpretarea extensivă cât și interpretarea restrictivă: “semnificația legii nu este nici mai extensivă, nici mai restrictivă decât o permite textul, ci este strictă”⁴. Așa cum am arătat, cea mai frecvent invocată explicație a acestei reguli constă în locul predominant pe care principiul legalității îl ocupă în materia dreptului fiscal.

Această regulă beneficiază și de o explicație bazată pe natura interesului pe care normele de drept fiscal îl protejează, deoarece una din funcțiile dreptului fiscal constă în a asigura, în limita legii, resursele fiscale necesare îndeplinirii sarcinilor statului; astfel, s-a arătat că „deoarece se adresează individului pentru exigențe de interes general, dreptul fiscal constituie un regim exorbitant de la dreptul comun, avînd reguli constrîngătoare; de aceea textele sale clare nu sunt supuse interpretării, în timp ce altele se interpretează literal ca în dreptul penal”⁵.

În virtutea principiului interpretării stricte, se consideră că un text fiscal clar se interpretează literal până în punctul în care rezultatul interpretării devine absurd⁶; făcînd aplicarea teoriei generale a dreptului român, incidența în dreptul fiscal a argumentului de interpretare ad absurdum devine operantă în subsidiar, ca o limită a interpretării stricte (ad literam).

În doctrina străină invocată se subliniază că textul fiscal este de strictă interpretare și cînd rezultatul îi este favorabil contribuabilului și cînd îi este defavorabil.

Jurisprudența noastră a făcut în repetate rînduri aplicația principiului interpretării stricte a textului fiscal ; în fapt, această practică se datorește și forței cu care s-a impus în dreptul nostru adagiul „*ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*” și care conduce tot la interpretarea strictă a normelor fiscale.

Trebuie menționat că există texte clare care au fost însă citite, interpretate și aplicate extensiv: astfel, textul art. 4 din O.G. nr. 70/1994 nu se referea și la veniturile din producția stocată ca obiect al impunerii cu impozitul pe profit ci doar la venituri din vânzări de bunuri și la câștiguri din orice sursă. Ori este evident că, oricum am interpreta noțiunea de câștig – sumă încasată totală sau doar profitul aferent – aceasta nu poate nicicum să aibă ca obiect bunuri aflate încă în curs de fabricație sau chiar finite, dar nevândute. Pe baza acestei interpretări extensive s-a plătit impozit pe profit până în 2002, textul actual (Legea nr. 414/2002) făcînd vorbire, așa cum este corect, despre venituri din orice sursă, nu despre câștiguri.

2.3. Interpretarea gramaticală (textuală)

a) În cazul în care textul fiscal nu este clar, majoritatea doctrinei susține că se trece la interpretarea “textuală”, operațiune căreia în dreptul nostru îi corespunde interpretarea gramaticală, care constă în identificarea sensului cuvintelor și expresiilor utilizând regulile gramaticale și dicționarele de autoritate.

Interpretarea gramaticală a textului fiscal beneficiază de anumite reguli rezultate din evoluția jurisprudenței și doctrinei și ocazională anumite considerații valabile în special în condițiile particulare ale dreptului nostru fiscal, așa cum se prezintă acesta la începutul mileniului trei.

b) Așa cum rezultă din cele arătate mai sus, este general admis că, dacă dreptul fiscal

nu conferă un sens special, deosebit, unor anumite noțiuni, interpretul va reține sensul comun al acestora; această regulă este exprimată în adagiul “le droit commun régît le droit fiscal” (dreptul comun dirijează dreptul fiscal).

Majoritatea doctrinei occidentale arată că sensul ce trebuie reținut pentru termenii de interpretat, dacă dreptul fiscal nu le-a conferit în mod expres un sens special, este sensul uzual, așa cum este precizat în dicționarele de autoritate.

Această soluție este foarte greu de pus în practică în România, deoarece singurul dicționar de autoritate, Dicționarul explicativ al limbii române, elaborat de către Institutul de lingvistică al Academiei, nu a putut încă recepta semnificația termenilor utilizați în prezent în condițiile economiei de piață, forma actuală datînd din 1998 (ed. a II-a).

Datorită scoaterii forțate din domeniul dreptului a materiei fiscale în perioada 1948-1999 - cauzată de lipsa litigiilor fiscale dintre statul putere publică și întreprinderile de stat contribuabili – această materie a fost însușită de economiști.

Datorită tradiției și numărului de contabili și economiști implicați în aplicarea textelor fiscale, marea majoritate a acestora aplică noțiunile contabile ce par corespunzătoare în interpretarea textelor de drept fiscal, fără a observa că, de multe ori, sensul fiscal trebuie să fie diferit de cel contabil.

Un caz relativ recent de utilizare forțată a noțiunilor contabile în dreptul fiscal este cel al dobînzilor fiscale deductibile. Deoarece normele de aplicare a Legii 414/2002 nu prevedeau un tratament specific pentru dobînzile plătite în cadrul contractelor de leasing, persoanele cu pregătire economică au considerat că acestea au aceeași limită de deductibilitate, argumentul constituindu-l încadrarea contului ce evidențiază operațiunile de leasing în grupa „împrumuturi” din bilanț.

Dacă însă s-ar fi făcut analiza juridică, s-ar fi remarcat că leasingul nu este un contract de împrumut ci un contract numit deosebit, special, ceea ce nu justifică, din punct de vedere juridic încadrarea sa la categoria fiscală de „împrumuturi”.

Pentru a clarifica aceste posibile confuzii, O.G. nr. 36/2003 a exclus explicit leasingul din categoria operațiunilor pentru care deductibilitatea dobînzii este limitată.

Regula de interpretare restrictivă :

Este general admis că textele „exoneratoare” – cele care restrîng câmpul de aplicare al unui impozit, prin crearea de exonerări, scutiri, etc. trebuie interpretate restrictiv, spre a nu se ajunge la un rezultat opus celui dorit de către legiuitor.

Această regulă derivă din alta, cu caracter mai general, care interzice, în dreptul fiscal, interpretarea prin analogie.

2.4. Interpretarea sistematică

Dacă textul legii fiscale este și acum neclar sau ambiguu, și necesită interpretare, se trece la a treia etapă, prezentată în mod diferit, în doctrină. Majoritatea autorilor susțin că se va recurge cu prioritate la o interpretare sistematică (contextuală), în lumina întregului ansamblu al textului fiscal respectiv⁷.

Metoda interpretării sistematice (“contextuale”) arată că semnificația unui cuvânt poate fi degajată din citirea sa “în ansamblul frazei respective, capitolului, codului și chiar a întregii legislații, care cuprinde și principiile nescrise (spre exemplu, principiile de corectă administrare). Opinia dominantă susține că această metodă se bazează și pe prevederile Codului civil care dispune că “toate clauzele convențiilor se interpretează unele pe altele, dîndu-se fiecăreia înțelesul ce rezultă din actul întreg” (art. 982 C.civ.rom., art. 1161 C.civ. belgian, etc) și care sunt aplicabile și în dreptul fiscal deși evident legea fiscală nu constituie o convenție.

2.5. Căutarea voinței reale a legiuitorului

O opinie de autoritate în literatura occidentală⁸ consideră că interpretul trebuie să facă apel, în etapa a 5-a, la lucrările pregătitoare ale legii fiscale ce trebuie interpretate, care pot fi:

- expunerea de motive a inițiatorului legii;
- declarațiile raportorilor la proiectul de lege;
- dezbaterile parlamentare, atât din comisiile de specialitate cât și din plen;
- amendamentele propuse la proiectul de lege;

Esențial este ca, pentru degajarea intenției reale a legiuitorului, să se facă deosebirea dintre acele lucrări ce reflectă opinia corpului legiuitor (Parlamentul) și cele ce reprezintă opiniile unor parlamentari, diferite de cele ale ansamblului parlamentului.

În același sens se arată că, pentru a discerne adevărata intenție a legiuitorului, se poate face apel doar la acele luări de poziție care sunt făcute în interiorul “funcțiunii legislative”, și nu în afara acesteia. Această orientare a fost consacrată și în dreptul nostru în perioada interbelică.

2.6. Interpretarea prin analogie

Aceasi concepție, dominantă în țările de drept latin, se opune interpretării normelor de drept fiscal prin analogie. Explicația acestei poziții constă în riscul dublu pe care analogia o poate genera pentru contribuabili prin extinderea nelegală a textelor de asietă și pentru buget (stat) prin extinderea nejustificată a dispozițiilor exoneratoare.

2.7. Interpretarea teleologică

Tradiția dreptului neolatin interzice totodată și interpretarea teleologică. În

această concepție, scopul urmărit de către legiuitor nu este folosit pentru a putea descifra clauzele neclare; o astfel de opțiune ar putea conduce la dezbateri asupra scopului legii în cazul în care acesta este neclar sau dacă pur și simplu legea nu conține un scop declarat.

Deci, regula admisă este în sensul că nu se admite apelul la scopul legii în cazul în care acesta nu este clar exprimat de către legiuitor; per a contrario, dacă însăși legea de interpretat indică în mod clar, neechivoc, scopul său, acesta va constitui un instrument util de interpretare, în vederea identificării aceluși sens care conferă efecte juridice respectivului text.

Trebuie să arătăm că în multe din legile actuale care conțin și dispoziții fiscale, intenția legiuitorului rezultă cu claritate chiar din titlul legii: spre exemplu, legislația ce are ca scop stimularea investițiilor (directe, străine, majore etc.); în acest caz nu poate fi vorba de admiterea interpretării teleologice. În conceptul modern de interpretare a dreptului fiscal este interzisă interpretarea teleologică, definită însă ca “aceea care se bazează pe scopul neexprimat însă prezumat al legiuitorului”.

Considerăm că în stadiul actual al dreptului nostru fiscal, scopul legii poate și trebuie să constituie un element important în opera dificilă de interpretare a legilor fiscale. O primă justificare a acestei afirmații o constituie lipsa de surse care sunt în mod tradițional utilizate pentru interpretare: majoritatea textelor fiscale sunt încorporate fie în ordonanțe ale Guvernului, fie în legi care nu fac obiectul dezbaterii, ci sunt adoptate prin procedura asumării responsabilității. Drept urmare, nu există dezbateri parlamentare care să dea indicii despre sensul, intenția reală a legiuitorului. Menționăm că și în cazurile în care textele fiscale sunt încorporate în legi ce parcurg traseul obișnuit, dezbaterile din comisiile de specialitate ale Parlamentului nu sunt publicate; ceea ce se publică este doar ordinea de zi a acestora.

În al doilea rând, în climatul actual, există o serie de direcții de acțiune ale Guvernului, făcute publice, anumite exigențe care sunt proclamate drept prioritate în documentele programatice ale Guvernului, în acordurile semnate cu UE, Banca Mondială, etc. În acest context, sunt emise acte normative cu caracter fiscal sau mixt care au ca scop – enunțat uneori chiar în titlu – încurajarea, stimularea unor activități, sectoare – de exemplu, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 92/1997 privind stimularea investițiilor directe, Legea nr. 133/1999 privind stimularea întreprinzătorilor privați pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii; alte legi își arată scopul în preambul, cum ar fi Legea nr. 35/1991 privind regulimul investițiilor străine (abrogată) care dispunea că “în vederea atragerii investițiilor străine în România, se adoptă prezenta lege care cuprinde dispoziții de natură să asigure investitorilor străini garanții și facilități”. Pentru astfel de legi,

considerarea scopului lor nu face decât să răspundă chiar acelei necesități de interes public pentru satisfacerea căreia ele au fost edictate. Aplicând la aceste cazuri interpretarea teleologică, se rezolvă în sensul aplicării legii conflictul dintre o interpretare care nu ar conduce la aplicarea legii și interpretarea ce conduce la producerea de efecte juridice ale acelei norme (*actus interpretandus est potius ut valeat quam ut pereat*).

Utilizarea interpretării teleologice trebuie abordată cu mare prudență, în limitele pe care le impune principiul legalității; în consecință, considerarea scopului legii – atunci când acesta nu este clar exprimat – trebuie să nu contravină metodei interpretării stricte, ci doar să aducă o clarificare eventual împreună cu alte metode, adagii, reguli de interpretare acceptate.

Subliniem că o astfel de interpretare nu conduce întotdeauna la extinderea unor excepții, facilități, scutiri etc, ci poate conduce chiar la limitarea unor interpretări extensive a textelor de exceptare.

Trebuie să subliniem că instanța noastră supremă a procedat deja în sensul propus mai sus, respectiv a luat în considerare scopul legii fiscale, însă nu în principal, ci în subsidiar, alături de interpretarea strictă a respectivului text.

Astfel, într-o decizie⁹, făcând aplicarea interpretării stricte a art. 50 din Legea nr. 77/1994, referitoare la durata pe care se aplică reducerea de 50% asupra impozitului pe profit, s-a arătat că reducerea respectivă constituie “o facilitate făcută în scopul de a nu împovăra societatea în timpul cât plătește ratele”.

Într-o altă decizie¹⁰, instanța supremă a refuzat impozitarea unui câștig la jocul Robingo invocând atât textul legal, care se referea la câștiguri permanente, fixe, dar și “rațiunea scutirii de impozit a premiilor date la aceste concursuri... pe de o parte, de a stimula aceste activități, iar pe de altă parte, de atragere a unui număr cât mai mare de concurenți.”

2.8. In dubio contra fiscum

Dacă textul nu este clar și dacă interpretarea sa în lumina lucrărilor pregătitoare și a celor de mai sus nu permite a se stabili sensul, dreptul belgian permite în general că va fi interpretat în sensul cel mai favorabil contribuabilului, aplicând adagiul „in dubio contra fiscum”¹¹; această soluție se explică prin argumentul că nu avem siguranța că legiuitorul și-a dat acordul pentru un anumit impozit. De asemenea, s-a arătat că dacă există un dubiu real fie asupra înținderii textului fie asupra existenței faptului impozabil sau asupra naturii sale, acest dubiu va fi considerat în favoarea contribuabilului; acest principiu este formulat în adagiul “in dubio contra fiscum”¹². Și dreptul francez a admis că în această fază a operei de interpretare, acele dispoziții care nu sunt clare pot beneficia de o interpretare largă prin care se reține un sens favorabil contribuabilului;

această soluție conferă eficiență adagiului “in dubio contra fiscum”¹³. Justificarea acestui adagiu este susținută și de către teoria conform căreia legile fiscale constituie restrângeri ale libertății individuale; autorii străini consacrați afirmă că acest adagiu a fost menționat încă din dreptul roman.

3. Impozitul pe profitul obținut de societățile comerciale aflate în procedura insolvenței

Legea impozitului pe profit în vigoare – Legea nr. 414/2002 înlocuiește prevederile O.G. nr. 70/1994 modificată în repetate rânduri.

Textele Legii nr. 414/2002, relevante în această chestiune, sunt următoarele:

Art. 7.: „Profitul impozabil se calculează ca diferență între veniturile realizate din orice sursă și cheltuielile efectuate pentru realizarea acestora, dintr-un an fiscal, din care se scad veniturile neimpozabile și se adaugă cheltuielile nedeductibile”.

Art. 9 al. (5): „Schimbarea destinației rezervelor și a fondurilor care au fost deductibile din profitul impozabil, potrivit prevederilor legale, prin distribuirea către acționari, sub orice formă, cu ocazia lichidării, divizării, fuziunii, dizolvării societății sau a retragerii unui acționar/asociat, va atrage impunerea sumelor respective cu impozit pe profit și impozit pe dividende, conform prevederilor legale în vigoare.”

Art. 13 al. (2): „Pierderea fiscală înregistrată de contribuabilii care își încetează existența prin divizare sau fuziune nu se recuperează de către contribuabilii nou înființați sau de către cei care preiau patrimoniul societății absorbite, după caz.”¹⁴

Art. 14 al. (1): „În situația lichidării/dizolvării unui contribuabil, pentru determinarea profitului impozabil se ia în calcul și profitul rezultat din lichidarea patrimoniului acestuia.”

Pentru practicienii în reorganizare și lichidare este importantă interpretarea și aplicarea acestor prevederi la comercianții – în majoritate societăți comerciale – aflați în procedura Legii nr. 64/1995.

3.1. O primă chestiune de maximă importanță este a ști dacă dispozițiile art. 9 al.(5) și cele ale art. 14 al. (1) sunt aplicabile și societăților aflate în procedura falimentului.

La prima vedere, dispozițiile legale – deoarece legea nu face nici o diferență – sunt aplicabile tuturor societăților comerciale în cazurile de dizolvare urmate de lichidare.

Observăm că ambele texte se referă în general la lichidare fără a face deosebirea – pe care alte acte normative o fac – între lichidarea administrativă (voluntară), reglementată de Legea nr. 31/1990 și lichidarea „falimentară” (judiciară).

Aparent, datorită modului general în care sunt formulate aceste dispoziții legale, s-ar putea aprecia că ele se referă atât la lichidarea voluntară cât și la faliment; considerăm că această interpretare nu este

cea corectă, și vom prezenta în final argumentele noastre în acest sens.

Deoarece în multe cazuri organele de control adoptă acea interpretare care conduce la plata maximului de impozite, este necesar să analizăm consecințele fiscale ale acestor prevederi în ipoteza că sunt aplicabile și în caz de lichidare prin faliment.

În ce privește art. 9 al. (5) referitor la rezerve și fonduri, rezultă din textul legal că impozabile devin doar acele rezerve și fonduri deductibile (în trecut) din profitul impozabil care se distribuie acționarilor sau asociaților; deși legiuitorul face vorbire doar despre acționari, în aceeași frază vine și menționează și „acționar/asociat”.

Această ipoteză este extrem de improbabilă deoarece, la faliment de regulă sumele nu ajung pentru satisfacerea tuturor creditorilor, acționarii/asociații participând la distribuirea foarte rar, doar în cazuri cu totul excepționale.

Deci, chiar dacă am accepta această soluție și la faliment, rezultatul ar fi practic nul.

3.2. O a doua prevedere de maximă importanță este cea conținută în art. 14 al. (1) care dispune că „În situația lichidării/dizolvării unui contribuabil, pentru determinarea profitului impozabil se ia în calcul și profitul rezultat din lichidarea patrimoniului acestuia.”

Deoarece acest text face referire la „profitul rezultat din lichidarea patrimoniului” contribuabilului, este necesar să examinăm dispozițiile legale în vigoare pentru a vedea dacă și în ce măsură se poate obține profit din activitatea de lichidare a patrimoniului.

După cum este cunoscut, patrimoniul, la începerea lichidării, include bunuri materiale (imobilizări corporale și necorporale, stocuri, etc) și drepturi de creanță.

În ce privește bunurile mobile – atât stocuri de materiale, mărfuri, etc, cât și creanțele, este evident că acestea pot fi valorificate la valori superioare sau inferioare prețului de achiziție, respectiv pot genera atât profit cât și pierdere.

Pentru aceste valori, care au o rotație mai rapidă, adică o vechime redusă, comparația dintre prețul de achiziție și cel de valorificare este pe deplin justificabilă în vederea determinării profitului.

O problemă apare însă la imobilizările corporale, care, de regulă, reprezintă o parte considerabilă a activului și sunt înregistrate la prețurile „istorice” de achiziție, de cele mai multe ori neaduse la zi prin reevaluare. În acest caz profitul – dispun normele contabile – se stabilește ca diferență între prețul de vânzare și valoarea rămasă neamortizată a acestor bunuri.

Ori, valoarea contabilă (de achiziție și cea neamortizată) nu poate fi reevaluată în caz de faliment; H.G. 403/2000 privind reevaluarea imobilizărilor corporale prevede, la art.1 al. (7) că: „agenții economici care se află în procedura de dizolvare sau de lichidare administrativă conform Legii nr. 31/1990.... sau în procedura de lichidare

judiciară conform Legii nr. 64/1995... nu vor proceda la reevaluarea activelor imobilizate.”

Cu alte cuvinte, o hotărâre de guvern – act normativ care nu poate constitui baza legală pentru stabilirea de impozite și taxe – impune „înghețarea” la valoare istorică a unuia din cei doi termeni ai comparației. Astfel se obține în mod indirect un profit, adică un rezultat care nu putea fi atins în mod direct decât printr-un act normativ de forță juridică a legii.

Menținerea forțată a imobilizărilor la valoarea istorică, prin hotărâre a Guvernului și impozitarea diferenței până la valoarea de vânzare, constituie în cel mai bun caz, o abatere gravă și intolerabilă de la principiul legalității impozitelor și taxelor.

Această interpretare este susținută și de argumentul de text tras din dispozițiile de principiu ale art. 4 al Legii 414/2002 care dispun că profitul impozabil constituie diferența dintre veniturile realizate din orice sursă și cheltuielile **efectuate** pentru realizarea acestora, dintr-un an fiscal, din care se scad veniturile neimpozabile și la care se adaugă cheltuielile nedeductibile.

Pentru aplicarea corectă a acestui text care are valoare de principiu, trebuie stabilit care sunt, în cazul vânzării imobilizărilor, cheltuielile **efectuate** pentru realizarea veniturilor.

Evident aceste cheltuieli sunt cele de la data procurării bunurilor plus investițiile, modernizările, etc, și care trebuie actualizate – în epocile de inflație – pentru a fi comparabile cu veniturile.

În nici un caz nu putem accepta că, din punct de vedere **fiscal**, cheltuielile **efectuate** sunt cele contabilizate la data achiziționării bunurilor, chiar dacă reglementările contabile ar accepta această ipoteză, deoarece acestea nu mai sunt conectate cu veniturile. Trebuie arătat că textul fiscal legal este deficitar în privința definirii profitului din activități excepționale, în care nu se compară veniturile cu cheltuielile realizate **în același an fiscal**, ci cu cheltuieli din anii anteriori plus cheltuielile de vânzare din anul curent. În acest context, singura acceptabilă este interpretarea că aceste cheltuieli trebuie luate în calcul la nivelul la care s-ar fi situat dacă ar fi fost efectuate în respectul an fiscal, deoarece, în anul de procurare aceste „cheltuieli” nici măcar nu au afectat contul de profit și pierderi, ci au figurat ca investiții, fără a fi deduse din venituri.

Sub acest aspect, considerăm că există doar două soluții pentru intrarea în legalitate: a) Admitem că H.G. nr. 403/2000 are caracter fiscal și fie legiuitorul intervine ridicând aceste prevederi la nivel de lege/ordonanță, fie le infirmă.

În subsidiar, regulile specifice de interpretare a dreptului fiscal, precum și regula în materia impozitului pe profit – conectarea veniturilor cu cheltuielile aferente realizării acestora – conduc la concluzia că veniturile și cheltuielile nu sunt comparabile decât dacă se revaluează „la zi” costul de achiziție neamortizat.

b) Considerăm că prevederile art. 14 al. (1) nu sunt aplicabile în caz de faliment.

Această a doua opinie poate fi fundamentată, în acest caz specific, cu următoarele argumente deloc neglijabile:

- dacă se realizează profit din lichidarea patrimoniului, acesta trebuie să fie distribuit creditorilor; diminuarea acestor sume cu un impozit conduce la subminarea caracterului concursual al procedurii, la o ordine de distribuie substanțial diferită de cea prevăzută prin Legea nr. 64/1995; acceptarea tezei impozitării conduce la modificarea practică a ordinii de distribuie din Legea 64/1995, modificare „ocultă” și indirectă.

- acest „profit” este de regulă inferior pierderilor acumulate de către debitor înaintea deschiderii procedurii, pierderi care-și au corespondentul și rezultatul în pasivul debitorului, în masa credală așa cum se prezintă ea în tabelul definitiv al creanțelor. Ori, prin separarea artificială a acestui „profit” se micșorează gajul general al celorlalți creditori și se repartizează cu prioritate, în afara prevederilor Legii nr.64/1995, către bugetul statului, o sumă care, raportată la ansamblul activității debitorului nu reprezintă în nici un caz un profit real.

În concluzie, aplicarea acestor reglementări în faliment are un dublu caracter ilegal, deoarece:

- de manieră generală, împiedicarea reevaluării imobilizărilor corporale conduce la impozitarea unui venit artificial majorat, printr-un act normativ ce nu are puterea să reglementeze în materie fiscală

- se modifică substanțial ordinea de prioritate prevăzută de Legea nr. 64/1995, legea specială în materie.

3.3. În finalul comentariilor referitoare la impozitul pe profit, prezentăm argumente în sprijinul teoriei că prevederile de mai sus se aplică doar la lichidarea administrativă/voluntară, nu și la faliment:

- caracterele specifice ale falimentului – se desfășoară în interesul creditorilor, regula vânzării o constituie negocierea directă și nu vânzarea prin licitație, etc – conduc la ideea că, deși este o specie a lichidării, falimentul este atât de specific încât trebuie să aibă un regim fiscal propriu.

- în același sens este și argumentul tras din specificul reglementării curgerii dobânzilor/majorărilor și penalităților, care este derogatoriu în faliment. Faptul că legea specifică expres că aceste sume nu se calculează în caz de faliment are ca bază evidentă menținerea unei anumite egalități/proporții între creditori, ce decurge, la rândul său, din caracterul concursual al procedurii. Dacă și în această fază ar continua să se colecteze dobânzi și penalități, caracterul concursual al procedurii ar deveni iluzoriu, tot activul urmând a reveni creditorilor bugetari.

Legea nr. 64/1995 impune ca în denumirea acestor comercianți să se menționeze „în faliment”, iar la lichidările voluntare, generate de Legea nr. 31/1990, menționea „în lichidare”.

4. Taxa pe valoare adăugată

4.1. Legea nr. 345/2002 prevede la art.3 al. (3) lit. (c) că sunt considerate livrări de bunuri și „transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor, în urma executării silită”.

H.G. nr. 598/2002 care aprobă Normele metodologice de aplicare a legii prevede, la comentariul afectat acestor dispoziții, condiția ca debitorul să fie înregistrat ca plătitor de T.V.A.

Din aceste dispoziții sumare, se pune problema dacă vânzarea bunurilor în procedura Legii nr.64/1995, constituie sau nu o operațiune supusă T.V.A.

În primul rând, deși majoritatea covârșitoare a doctrinei consideră că falimentul constituie o procedură de executare silită, nicăieri în Legea nr.64/1995 modificată nu există o dispoziție clară, neechivocă, care să ratifice acest punct de vedere teoretic.

Singura prevedere în Legea 64/1995 ce ar putea fi adusă ca argument în acest sens o constituie cea de la art. 3 care definește averea debitorului ca „totalitatea bunurilor care pot face obiectul unei executări silită, în condițiile C.pr.civ.”; acest text nu este însă suficient pentru ca, într-o interpretare sistematică, falimentul să fie considerat, în dreptul fiscal o executare silită.

Reamintim că, în doctrina actuală, din acest punct de vedere, procedura Legii nr.64/1995 este apreciată ca având caracter de remediu (reorganizare), respectiv de executare silită (falimentul)¹⁵.

Pe aceste considerente nu putem accepta ideea că, vânzarea bunurilor în procedura Legii nr.64/1995 este supusă T.V.A. în baza prevederilor art. 3 al.(3) lit.(c) din Legea 345, respectiv că ar constitui o executare silită.

4.2. Vânzarea bunurilor în procedura Legii 64 este totuși, supusă T.V.A.-ului, însă dispozițiile generale ale acesteia, și nu dispozițiilor de excepție ce reglementează executarea silită.

Baza legală a obligației de a plăti T.V.A. de către comercianții supuși procedurii Legii nr.64/1995 o constituie următoarele prevederi ale Legii nr. 345/2002:

- art. 1 al.(2), operațiunile îndeplinind cumulativ condițiile următoare:

-constituie o livrare de bunuri efectuată cu plată

-sunt efectuate de persoane impozabile (plătitoare de T.V.A.)

-rezultă dintr-una din activitățile economice prevăzute la art. 2 al.(2)

- art. 3 al.(2) lit.(a,b,c,) care explică noțiunea de bunuri, incluzând bunurile mobile, bunurile imobile, bunurile de natură mobilă care nu pot fi detașate fără a antrena deteriorarea mobilelor, etc.

Această concluzie este întărită de alte prevederi legale care exclud din operațiunile impozabile anumite acte cum ar fi:

- transferurile efectuate cu ocazia fuziunii sau divizării

- aportul în natură la capitalul unei societăți comerciale

În consecință, considerăm că debitorul comerciant aflat în procedură va efectua operațiunile de vânzare cu T.V.A., dacă nu sunt operațiuni scutite, înscriindu-se în regulimul general al T.V.A..

Din aplicarea acestei reglementări rezultă că, deși unele bunuri – achiziționate înainte de adoptarea T.V.A.– nu au condus la drept de deducere, în prezent dau naștere unei obligații de plată a T.V.A..

Deoarece însă, cumpărătorul persoană juridică, de regulă este plătitor de T.V.A., acesta îl va deduce, efectul asupra bugetului statului fiind practic nul pe ansamblul operațiunii.

Când cumpărătorul este persoană fizică sau persoană juridică neplătitor de T.V.A., această taxă constituie venit net la bugetul de stat. Concomitent, prețul de distribuit creditorilor – același, pentru cumpărător – va fi amputat de T.V.A. care se încasează și se „distribuie” bugetului, separat de ceilalți creditori.

În această ipoteză, singura, în opinia noastră, care are bază legală – în materie fiscală se reglementează exclusiv prin legi respectiv ordonanțe – factura pentru vânzarea bunurilor o va întocmi lichidatorul, în numele societății debitoare.

În continuare, tot societatea debitoare va încasa prețul, cu tot cu T.V.A., și, în funcție de situația T.V.A. de la începutul procedurii, va vărsa întregul T.V.A., sau doar o parte din acest T.V.A., deducând T.V.A. aferent intrărilor (energie electrică, alte utilități, diverse servicii, materiale, etc).

4.3. În textul normelor metodologice (H.G. nr. 598/2002) art. 68 al.(8), text recent modificat (H.G. nr. 348/2003) se arată însă că, „în cazul bunurilor supuse executării silită”, factura se întocmește de către persoana fizică sau juridică abilitată prin lege să efectueze vânzarea. În această ipoteză, „executorul” va întocmi factura, va încasa prețul vânzării și va plăti T.V.A. încasat în termen de 3 zile, câte o copie de pe factură și de pe documentul de plată al T.V.A. fiind transmise atât cumpărătorului cât și debitorului executat silit.

Normele menționează doar că „executorul” va înregistra T.V.A. în propria sa contabilitate „în alte conturi contabile decât cele specifice T.V.A.”.

Considerăm că, în lipsa temeiului legal de aplicare a acestor prevederi la procedura falimentului, aceste dispoziții nu-și pot găsi aplicare în procedura Legii nr. 64/1995 din cauza a numeroase alte complicații la care ar da naștere această aplicare.

Enumerăm în continuare câteva dintre acestea:

- în perioada de „observație” (de la deschiderea procedurii până la votarea planului) și în reorganizare, această atribuție ar reveni administratorului?

- dacă asimilăm pe lichidator cu executorul, lichidatorul va încasa suma în contul său?

- dacă da, cui se datorează dobânzile?

- lichidatorul înregistrează suma încasată ca venit, urmând:

a) să-și piardă statutul de microîntreprindere (din punct de vedere fiscal) imediat ce depășește 100.000 Euro?

b) să plătească 25% impozit pe această sumă, deoarece cheltuielile (valoarea de achiziție a bunurilor) sunt înregistrate în contul debitorului supus procedurii?

- debitorul nu va putea scădea din T.V.A. colectat T.V.A. aferent cumpărărilor/achizițiilor?

Din puținele întrebări de mai sus rezultă că aplicarea dispozițiilor art. 68 al. (8) din O.G. 598/2002 la debitorii supuși procedurii Legii nr. 64/1995 ar provoca o serie de inadvertențe, încălcarea unor dispoziții legale explicate (dreptul de deducere, impozitarea diferenței dintre venituri și cheltuielile aferente, etc), toate justificate doar pe un considerent de oportunitate, și anume virarea T.V.A. în 3 zile la bugetul statului.

Singura explicație logică și legală a acestor prevederi constă în intenția administrației fiscale de a grăbi virarea sumelor cuvenite bugetului de către executorii judecătorești/bancari, în procedurile de executare întreprinse de aceștia.

Trimiterea făcută în textul citat la „persoanele juridice abilitate prin lege să efectueze vânzarea” are sensul de a impune această procedură și executărilor silită întreprinse de organele fiscale, de către AVAB, etc, care au în prezent atribuții în acest sens stabilite prin legi speciale.

NOTE

¹ F. Vanistendael „Le principes generaux du droit en droit fiscal”, R.G.F., 4, 1991,pag. 124

² P.-F. Racine, in Revue francaise de jurisprudence fiscale, no. 7/1983, p. 381 și urm.

³ Cass, 12 febr. 1940, Pas, 1940, I, 48

⁴ A. Tiberghien, *Petit cours d'interpretation*, R.G.F., aug.-sept. 1993, p. 212

⁵ A Juste, *Les principes de bonne administration en droit fiscal*, R.G.F., nr. 5 mai 1995, p. 160

⁶ C. David, O. Fouquet, B. Plagnet, P.-F. Racine, *Les grands arrêts de la jurisprudence fiscale*, ed. Dalloz, Paris, 2000, 3ème ed., p. 31

⁷ P. Serlouten, *Traité de droit commercial*, (G. Ripert, R. Roblot), L.G.D.J., Paris, 1997, Tome 3, 5ème ed., p. 24 _i urm.

⁸ Tiberghien, *Manuel de droit fiscal*, 1999, Ed. Larcier, Bruxelles, 5ème ed., p. 77-78

⁹ Decizia nr.1018/1997 a CSJ, secția contencios administrativ, în D. Florescu, Th. Mrejeru, D. Safta, Marieta Tepeș, *Legislația și jurisprudența financiară și fiscală*, Ed.Continent XXI, 1999, p.46-49

¹⁰ Decizia nr.233/1997 a CSJ, secția contencios administrativ, în D. Florescu, op.cit. p. 116-118

¹¹ Cass, 24. oct.1938 I, p. 331, cass, 28 mai 1942, Pas 1942 I, p. 134, Bruxelles, 9 iun. 1987, FJF no. 87/178-citate în M. Dassel, P. Minne, *Droit fiscal*, Ed. Bruylant, Bruxelles, 2001, 5ème ed.,p. 60

¹² Cass, 28 mai 1942, Journ. prat. droit fiscal, fin., 1942, p. 45, citat în Tiberghien, *Manuel de droit fiscal*, p. 79; în același sens, A. Juste, op. cit., p. 161

¹³ P. Serlouten, op. cit., p. 25-26

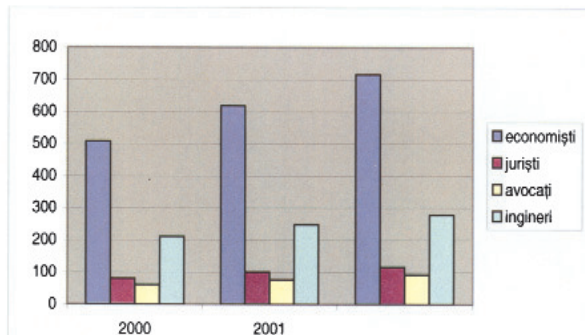
¹⁴ Text modificat prin O.G. nr. 36/30.01.2003

¹⁵ St. D. Cărpănu, *Drept comercial român*, ed. a IV-a, Ed. All Beck, 2002, p. 576

Membrii persoane fizice:

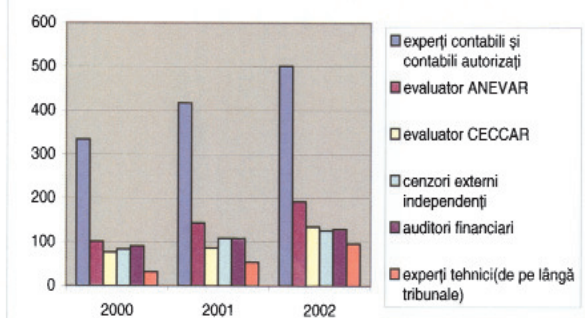
a) Structura după profesia de bază

	2000	2001	2002	
economiști	431	619	716	59.5 %
juriști	69	101	116	9.6 %
avocați	49	77	92	7.6 %
ingineri	191	249	279	23.2 %
TOTAL	740	1046	1203	100.0 %

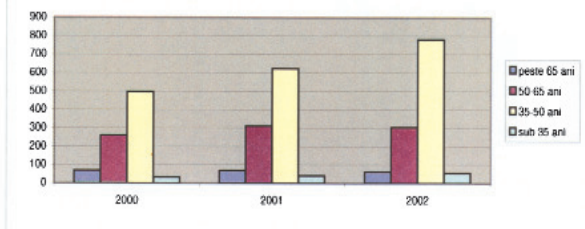
b) Specializări, atestări

	2000	2001	2002	%
experți contabili și contabili autorizați	334	417	501	41.6
evaluator ANEVAR	101	144	192	16.0
evaluator CECCAR	77	87	135	11.2
cenzori externi independenți	84	109	126	10.5
auditori financiari	91	109	129	10.7
experți tehnici(de pe lângă tribunale)	32	54	96	8.0

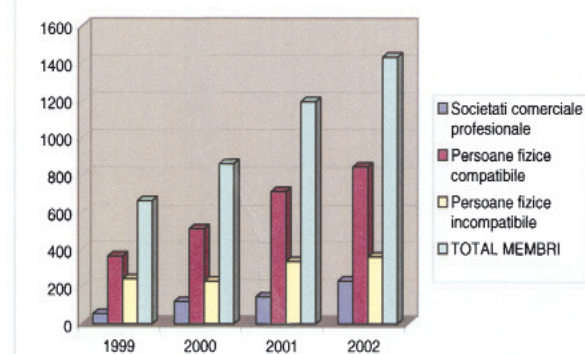
c) Structura pe categorii de vârstă

	2000	2001	2002	%
peste 65 ani	65	69	62	5.2
50-65 ani	218	311	305	25.4
35-50 ani	431	625	781	64.9
sub 35 ani	26	41	55	4.6
TOTAL	740	1046	1203	100.0

Structura statistică după sex	2001		2002	
	număr	%	număr	%
femei	613	58.44	711	59.1
bărbați	436	41.56	492	40.9
	1049		1203	

Evoluția numărului de membri:					
	1999	2000	2001	2002	%
Societati comerciale profesionale	55	121	147	230	16.1
Persoane fizice compatibile	365	511	711	843	58.8
Persoane fizice incompatibile	242	229	335	360	25.1
TOTAL MEMBRI	662	861	1193	1433	100.0

Primiri de membri noi:				
	2000	2001	2002	
persoane fizice	226	361	204	
persoane juridice	90	35	89	

